

Висновки

**за результатами здійснення
Державною службою якості освіти України
аналізу діяльності Ужгородської міської ради (з питань освіти) та
управління освіти Ужгородської міської ради щодо дотримання вимог
законодавства у сферах дошкільної та загальної середньої освіти в частині
формування ефективної мережі закладів освіти, що відповідає потребам
територіальної громади**

I. Предмет аналізу:

дотримання вимог законодавства у сфері дошкільної, загальної середньої освіти та забезпечення якості освіти на відповідній території в частині реалізації місцевим органом (у межах делегованих повноважень) державної політики у сфері освіти, зокрема з питань забезпечення якості освіти; реалізації місцевим органом визначених Законом України «Про освіту» і спеціальними законами прав та обов'язків засновника закладів освіти, а саме: організаційно-правові підстави діяльності місцевого органу управління освітою та реалізація державної політики у сфері освіти; розвиток та вдосконалення мережі закладів освіти; забезпечення доступності закладів освіти; кадрове забезпечення та професійний розвиток педагогічних працівників; створення безпечного освітнього середовища, забезпечення архітектурної доступності закладів освіти (далі – аналіз)

II. Період, за який здійснювався аналіз:

з 25 березня 2023 року по 25 березня 2026 року

III. Підстави для здійснення аналізу:

аналіз здійснювався відповідно до підпункту 9 пункту 4 Положення про Державну службу якості освіти України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 березня 2018 р. № 168, Порядку здійснення аналізу діяльності місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів з питань освіти, затвердженого

наказом Міністерства освіти і науки України від 07.12.2021 № 1313 (zareestrovaniy u Ministerstvi yustitsii Ukrainy 27 sichnya 2022 roku za № 97/37433), на виконання пункту 4 розділу V Плану роботи Державної служби якості освіти України на 2026 рік та наказу Служби від 18.03.2026 № 01-12/26 «Про здійснення аналізу діяльності Ужгородської міської ради (з питань освіти) та управління освіти Ужгородської міської ради щодо дотримання вимог законодавства у сферах дошкільної та загальної середньої освіти в частині формування ефективної мережі закладів освіти, що відповідає потребам територіальної громади»

IV. Строк роботи комісії:

у період з 30 березня по 03 квітня 2026 року

V. Прізвище, ім'я, по батьків керівника місцевого органу управління освітою:

БАРАНЮК Наталія Богданівна – начальник управління освіти Ужгородської міської ради

VI. Склад комісії або посадові особи, відповідальні за здійснення аналізу:

СВЯТЕНКО Олена Володимирівна – заступник начальника управління – начальник відділу оцінювання закладів освіти управління інституційного аудиту Державної служби якості освіти України (голова);

КОВАЛЬЧУК Наталія Іванівна – головний спеціаліст відділу оцінювання закладів освіти управління інституційного аудиту Державної служби якості освіти України;

НІКОЛАЙКО Наталя Юріївна – головний спеціаліст відділу оцінювання закладів освіти управління інституційного аудиту Державної служби якості освіти України

VII. Особи, присутні під час здійснення аналізу:

ПУКІВСЬКА Марина Іванівна – заступник начальника управління Ужгородської міської ради;

ГАБОР Олена Миколаївна – начальник відділу закладів освіти управління освіти;

керівники відвіданих закладів освіти.

VIII. Під час аналізу відвідано заклади освіти:

Ужгородський мистецький ліцей «Перспектива»
 Ужгородський ліцей імені В.С. Гренджі-Донського
 Ужгородський ліцей № 3
 Ужгородський ліцей № 4
 Ужгородський ліцей № 5 імені Івана Чендея
 Ужгородський ліцей № 8
 Ужгородський ліцей імені Августина Волошина
 Ужгородський ліцей ім. Т.Г. Шевченка
 Ужгородська початкова школа «Первоцвіт» з дошкільним підрозділом
 Ужгородська початкова школа «Престиж» з дошкільним підрозділом
 Ужгородський ліцей «Лідер»
 Заклад дошкільної освіти № 16 «Зернятко»
 Заклад дошкільної освіти № 18
 Заклад дошкільної освіти № 36
 Заклад дошкільної освіти № 39 «Журавлик»
 Заклад дошкільної освіти № 42 «Джерельце»

Під час відвідування закладів освіти здійснено огляд приміщень і території, проведено співбесіди (спілкування) з керівниками закладів. Відвідування відбувалося в присутності керівників закладів освіти та не перешкоджало освітньому процесу.

IX. Процес здійснення аналізу фіксувався:

не фіксувався

X. Висновки:

Ужгородська міська територіальна громада (КОАТУУ 21100230010016545) створена відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 р. № 712-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Закарпатської області».

До складу Ужгородської міської територіальної громади (далі – громада, Ужгородська громада, Ужгородська ТГ, ТГ) входить м. Ужгород.

Станом на 01.04.2023 у ній проживає – 133911 осіб (таблиця 1.6. до Стратегії розвитку Ужгородської міської територіальної громади до 2030 року). Чисельність населення до 17 років становить 31408 осіб (23,4 % від загальної кількості).

таблиця 1.6. Структура населення м. Ужгород за віковими групами, станом на 01.04.2023

Вікові групи	Жінки	Чоловіки	Загалом	%
0-5	4 783	4 770	9 553	7,1
6-17	10 730	11 125	21 855	16,3
18-39	22 369	18 815	41 211	30,8

загальна кількість населення – 133911 осіб (100%)

I. Ефективність системи управління у сфері освіти

1.1. Організаційно-правові підстави діяльності місцевого органу управління освітою щодо реалізації державної політики у сфері освіти

Реалізацію державної політики у сфері освіти в Ужгородській територіальній громаді забезпечує управління освіти Ужгородської міської ради (далі – управління освіти). Управління освіти здійснює свою діяльність на підставі Положення про управління освіти Ужгородської міської ради (далі – Положення про управління), затвердженого рішенням LX сесії Ужгородської міської ради VIII скликання 24.10.2024 № 1972.

Управління освіти є виконавчим органом міської ради, утворено міською радою, підзвітне і підконтрольне їй, підпорядковане виконавчому комітету міської ради, міському голові та заступнику міського голови відповідно до розподілу повноважень, а з питань здійснення делегованих повноважень підконтрольне відповідним органам виконавчої влади (пункт 1.1. Розділу 1 Положення про управління).

У цілому повноваження, завдання та функції управління освіти з питань, що передбачені програмою аналізу, і визначені Положенням про управління (розділи 2, 3), не суперечать законодавству. Водночас окремі повноваження неповною мірою враховують вимоги законодавства та/або звужують автономні права закладів освіти, зокрема:

- «Здійснює контроль за дотриманням правил техніки безпеки, протипожежної безпеки і санітарного режиму у закладах освіти та надання практичної допомоги у проведенні відповідної роботи» (підпункт 3.5.3. пункту 3.5. розділу 3), що суперечить вимогам підпункту 1 пункту 2 розділу III Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки від 26.12.2017 № 1669;

- «Сприяє створенню безпечного освітнього середовища у закладах освіти, попередженню та протидії булінгу» (підпункт 3.6.12. пункту 3.6 розділу 3), що суперечить абзацу восьмої частини другої статті 25 Закону України «Про освіту» (забезпечує та контролює створення у закладі освіти безпечного, здорового та інклюзивного чи спеціального освітнього середовища із забезпеченням універсального дизайну та розумного пристосування);

- «Сприяє запровадженню у закладах освіти різних форм здобуття освіти» (підпункт 3.6.13 пункту 3.6. розділу 3), що суперечить абзацу першому пункту 2 Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України.12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160) та абзацу першому пункту 3 Положення про інституційну та дуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160);

- «Організовує розробку та затвердження статутів закладів освіти (крім вищих та професійно-технічних) комунальної форми власності, готує їх до державної реєстрації, погоджує статути закладів освіти приватної форми власності» (підпункт 3.2.4. пункт 3.2. розділу 3), що суперечить частині восьмій статті 22 Закону України «Про освіту» (заклади освіти діють на підставі власних установчих документів, що затверджуються їх засновниками відповідно до законодавства);

- «Здійснює управління закладами загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти комунальної форми власності міста» (підпункт 3.1.1 пункту 3.1. розділу 3), що суперечить вимогам абзацу першого частини першої статті 26 Закону України «Про освіту»;

- «Вивчає потребу та вносить пропозиції до виконавчого комітету міської ради про відкриття інклюзивних, спеціальних груп, груп з навчанням мовами національних меншин у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах загальної середньої освіти» (підпункт 3.1.6. пункту 3.1. розділу 3), відповідно до абзаців першого-другого частини другої статті 20 Закону України «Про освіту», інклюзивний клас та/або група утворюється закладом освіти в обов'язковому порядку у разі звернення особи з особливими освітніми потребами або її батьків. Спеціальний клас та/або група утворюється керівником закладу освіти за погодженням із засновником або уповноваженим ним органом;

- «Контролює дотримання закладами освіти усіх типів і форм власності законодавства у сфері освіти» (підпункт 3.2.1 пункт 3.2. розділу 3), що суперечить частині другій статті 25 Закону України «Про освіту»;

- «Зупиняє (скасовує) у межах своєї компетенції дію наказів і розпоряджень керівників закладів освіти, якщо вони суперечать законодавству або видані з перевищенням повноважень» (пункт 4.4. розділу 4), що суперечить частині третій статті 25 Закону України «Про освіту», де визначено що засновник або уповноважений ним орган (особа) не має права втручатися в діяльність закладу освіти, що здійснюється ним у межах його автономних прав, визначених законом та установчими документами;

- «Сприяє матеріально-технічному забезпеченню закладів освіти; введенню в дію їх нових приміщень, комплектуванню меблями, відповідним обладнанням, навчально-методичними посібниками, підручниками тощо» (підпункт 3.5.1. пункту 3.5 розділу 3). Водночас відповідно до частини шостої статті 25 Закону України «Про освіту», засновник закладу освіти зобов'язаний забезпечити

утримання та розвиток матеріально-технічної бази заснованого ним закладу освіти на рівні, достатньому для виконання вимог стандартів освіти та ліцензійних умов. З огляду на зазначене, формулювання «сприяє матеріально-технічному забезпеченню» потребує уточнення в частині розмежування повноважень між засновником та управлінням освіти, оскільки останнє може здійснювати координаційні, організаційні та підготовчі функції, але не підмінє повноваження засновника щодо безпосереднього фінансування та забезпечення матеріально-технічної бази закладів освіти.

У наданих для аналізу документах не міститься інформація щодо делегування засновником окремих його повноважень, як от:

- затвердження Стратегії розвитку закладів загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО);

- здійснення контролю за використанням ЗЗСО публічних коштів та за дотриманням установчих документів закладу освіти;

- забезпечення та контролю щодо створення у закладах освіти безпечного, здорового та інклюзивного чи спеціального освітнього середовища із забезпеченням універсального дизайну та розумного пристосування;

- здійснення контролю за недопущенням привілеїв чи обмежень (дискримінації) за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, сімейного та майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками;

- забезпечення використання інформаційних (цифрових) технологій в освітній діяльності;

- забезпечення вихованців та працівників закладу дошкільної освіти засобами колективного та індивідуального захисту;

- визначення тривалості роботи закладу дошкільної освіти;

- забезпечення педагогічних працівників закладів дошкільної освіти ресурсами (ігровими, дидактичними, науково-методичними, матеріально-технічними, інформаційними тощо), необхідними для здійснення освітнього процесу, реалізації освітньої програми та виконання державного стандарту.

Враховуючи зазначене, звертаємо увагу засновника, що відповідно до вимог частини другої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» окремі питання, що належать до виключної компетенції міської ради, можуть бути делеговані її виконавчим органам».

Окремі завдання, передбачені Положенням про відділ закладів освіти, суперечать чинному законодавству:

- сприяє організації інклюзивного навчання в закладах освіти громади та координує взаємодію закладів освіти з інклюзивно-ресурсним центром (пункт 3.7. розділу 3), що суперечить частині третій статті 26 Закону України «Про освіту»;

- забезпечує організацію освітнього процесу та здійснення контролю за виконанням освітніх програм.

Пунктом 5.5. Положення про управління визначено, що для організації роботи при управлінні освіти функціонують логопедичні пункти, група бухгалтерського обліку і звітності, група аналітичної та інформаційної роботи, група матеріально - технічного обслуговування, які є структурними підрозділами управління освіти.

Наказом управління освіти від 08.01.2025 № 3-к затверджено положення про структурні підрозділи управління освіти: Положення про відділ закладів освіти; Положення про відділ кадрів; Положення про відділ бухгалтерського обліку та звітності, групу бухгалтерського обліку і звітності; Положення про групу аналітичної та інформаційної роботи; група матеріально-технічного обслуговування; Положення про логопедичні пункти при закладах освіти.

Разом з тим, комісії не надано затвердженої структури управління освіти як єдиного організаційного документа, що визначає систему підрозділів та їх підпорядкованість.

Відповідно до пункту 1.5. розділу 1 Положення про управління «структура управління освіти (відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України) та чисельність його працівників визначаються штатним розписом, який затверджується міським головою».

Надані штатні розписи управління освіти на 2023, 2024, 2025, 2026 роки затверджені міським головою. Згідно зі штатним розписом, затвердженим 29.12.2025, станом на 01.01.2026 в управлінні освіти визначено три структурні підрозділи: відділ закладів освіти, відділ кадрів та відділ бухгалтерського обліку і звітності, а також передбачено 10 штатних посад.

Зазначене свідчить про наявність розбіжностей між Положенням про управління освіти, внутрішніми положеннями про структурні підрозділи та затвердженим штатним розписом, що потребує приведення документів у відповідність та узгодження організаційної структури управління освіти.

Управління освіти очолює начальник, який призначається на посаду та звільняється з посади міським головою у відповідності із Законом України «Про службу в органах місцевого самоврядування» (пункт 5.1. розділу 5 Положення про управління).

Розпорядженням міського голови від 08.01.2019 № 6-р Наталію БАРАНЮК переведено з посади заступника начальника управління освіти на посаду начальника управління освіти.

Заступником міського голови від 10.02.2025 затверджено посадові інструкції для всіх посад управління освіти відповідно до штатного розпису. При цьому, Положенням про управління (підпункт 5.2.2. пункту 5.2. розділу 5) визначено, що начальник управління освіти затверджує положення про підрозділи і служби управління освіти, розробляє функціональні обов'язки його працівників.

Комісією проаналізовано посадові інструкції начальника управління освіти БАРАНЮК Наталії (далі – посадова інструкція начальника управління), заступника начальника управління освіти ПУКІВСЬКОЇ Марини (далі – посадова інструкція заступника начальника управління), начальника відділу

закладів освіти ГАБОР Олени (далі – посадова інструкція начальника відділу закладів освіти), головних спеціалістів відділу закладів освіти КИРИК Валентини та ШЛЯХТИ Наталії (далі – посадова інструкція головного спеціаліста).

Деякі положення посадових інструкцій суперечать Положенню про управління. Так, у посадовій інструкції начальника управління визначено, що начальник у межах своєї компетенції призначає на посаду та звільняє працівників управління ... (підпункт 2.2.9 пункту 2.2.) та погоджує штатні розписи закладів освіти (підпункт 2.2.14 пункту 2.2.), що не визначено у Положенні про управління. Також, у посадовій інструкції начальника управління визначено, що безпосередня координація діяльності начальника управління здійснюється секретарем ради (пункті 1.2), що суперечить пункту 1.1. Положення про управління.

У посадових інструкціях головних спеціалістів відділу закладів освіти (підпункти 2.2.3., 2.2.1., 2.2.9, 2.2.8 пункту 2.2. розділу 2) є завдання та повноваження, що порушують автономію закладу освіти, зокрема у питаннях організації освітнього процесу, що належать до їхньої академічної та організаційної автономії:

- бере участь в організації виховної та освітньої роботи у закладах освіти міста;

- забезпечує виконання закладами освіти програм освітньої роботи відповідно до визначених типів та профілів;

- здійснює моніторинг ведення закладами освіти документації та організації індивідуального навчання учнів;

- забезпечує організаційний супровід впровадження інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами.

У посадовій інструкції заступника начальника управління визначено завдання та повноваження, що обмежують автономію закладів освіти, а саме:

- забезпечення виконання закладами освіти міста, навчальних планів і програм (підпункт 2.1.2. пункту 2.1.);

- контролює дотримання законодавства України щодо організації індивідуальної та інклюзивної форм здобуття загальної середньої освіти (підпункт 2.2.1. пункту 2.2.);

- бере участь у визначенні пріоритетних напрямів роботи у закладах освіти міста (підпункт 2.2.2. пункту 2.2.);

- сприяє створенню у закладах освіти оптимальних умов для становлення особистісно орієнтованого підходу до навчання і виховання учнів, формування у них ключових компетентностей (підпункт 2.2.5. пункту 2.2.).

Окремі формулювання посадових інструкцій, зокрема «забезпечення виконання» та «участь у визначенні напрямів роботи», виходять за межі повноважень органу управління освітою та порушують автономію закладів освіти, гарантовану статтею 23 Закону України «Про освіту».

З метою приведення посадових інструкцій у відповідність до вимог законодавства, в тому числі щодо недопущення втручання у діяльність закладів

освіти, доцільно переглянути формулювання повноважень; чітко розмежувати функції контролю (у межах законодавства).

Відповідно до підпункту 3.3.3 пункту 3.3 розділу 3 Положення про управління освіти, управління розробляє та готує до затвердження міською радою відповідні міські цільові програми, а також організовує їх виконання. Упродовж 2023–2026 років управління освіти брало участь у розробленні та/або виконанні шести програм.

Рішенням Ужгородської міської ради від 28.03.2024 № 1686 затверджено Стратегію розвитку Ужгородської міської територіальної громади до 2030 року (далі – Стратегія) та План заходів на 2024-2026 роки з реалізації Стратегії розвитку Ужгородської міської територіальної громади на період до 2030 року (далі – План заходів).

У Стратегії визначено Стратегічну ціль 2 «Високі якості людського капіталу і соціальних послуг», що реалізується через оперативну ціль 2.1 «Посилення позицій громади як освітньо-наукового центру». До неї належать завдання щодо: модернізації мережі та підвищення якості послуг дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти; розвитку STEM-освіти; впровадження освіти впродовж життя; розвитку співпраці між закладами освіти, науки, бізнесом та громадським сектором; підтримки обдарованої учнівської молоді та учнівського самоврядування.

Найбільший обсяг фінансових ресурсів передбачено для реалізації стратегічної цілі 2, що зумовлено розгалуженою мережею закладів освіти, необхідністю проведення капітальних ремонтів, модернізації інфраструктури, а також впровадженням інноваційних освітніх проєктів.

Очікуваними результатами реалізації визначено модернізацію закладів освіти, підвищення якості освітніх послуг, покращення освітнього потенціалу випускників, а також формування ефективної взаємодії між закладами освіти, науковими установами, бізнесом та органами влади. Індикаторами виконання є, зокрема: рівень якості освітніх послуг, частка закладів з оновленою матеріально-технічною базою, кількість STEM-кабінетів, охоплення дітей дошкільною освітою, а також інші показники результативності.

План заходів на 2024-2026 роки має середньостроковий характер і передбачає реалізацію проєктів у сфері освіти, зокрема: «Освіта Ужгорода в інтересах сталого розвитку»; «Створення STEM-центру в Ужгороді»; «Центр підготовки до вступу в ЄС»; «Літній університет».

Оперативна ціль 2.1 реалізується також через Програму економічного і соціального розвитку Ужгородської міської територіальної громади, що включає будівництво та реконструкцію закладів освіти, зокрема: будівництво ЗДО на 250 місць та будівництво ЗЗСО на 1000 місць по вул. Загорська, 51; капітальні ремонти та реконструкції закладів освіти (Ужгородський мистецький ліцей «Перспектива», Ужгородський академічний ліцей № 5, Ужгородський ліцей «Імідж»).

Проєкт «Освіта Ужгорода в інтересах сталого розвитку» реалізується через Програму розвитку української мови в усіх сферах суспільного життя

Ужгородської міської територіальної громади на 2023-2025 роки та передбачає, зокрема, оновлення матеріально-технічної бази кабінетів української мови та літератури, а також створення STEM-центру.

Для реалізації визначених програм передбачено фінансове забезпечення, встановлено індикатори (показники) результативності та визначено відповідальних виконавців.

Управління освіти організовує свою роботу відповідно до планів роботи. (перспективного, річного та місячного), затверджених начальником управління (пункт 5.6. Положення про управління). Це не узгоджується із пунктом 1.10. Регламенту виконавчого комітету та виконавчих органів Ужгородської міської ради, затвердженого Рішенням виконавчого комітету від 13.03.2019 № 90, яким визначено, що Виконавчі органи складають плани роботи на квартал, які затверджуються міським головою, заступниками міського голови, керуючим справами виконкому відповідно до розподілу повноважень.

Плани роботи управління освіти на 2023, 2024, 2025 роки погоджені заступником міського голови та затверджені рішенням колегії управління освіти. План роботи на 2026 рік затверджений наказом управління освіти від 30 грудня 2025 року № 247 та погоджено заступником міського голови, розміщений на сайті управління освіти.

Комісією проаналізовано плани роботи управління освіти на 2023, 2024, 2025, 2026 роки в частині питань, передбачених Програмою аналізу. Складовою плану роботи управління освіти є розділи: організаційна та контрольна-аналітична діяльність; робота з підвищення ефективності освітнього процесу; професійний розвиток педагогічних працівників (координація діяльності професійних спільнот, сприяння навчанню впродовж життя); діяльність інклюзивно-ресурсного центру; забезпечення діяльності психологічної служби системи освіти; робота логопедичних пунктів; організація виховної роботи; спортивно-оздоровча робота; робота з питань забезпечення умов життєдіяльності та техніки безпеки.

Аналіз наданих планів роботи показав, що передбачено заходи, пов'язані із діяльністю закладів освіти: проведення інформаційно-методичних нарад з метою вивчення нормативних документів, інструкцій для використання у роботі шкільних бібліотек, добір педагогічних кадрів на вакантні посади в закладах освіти, планування роботи закладів освіти на період весняних канікул тощо.

Окрім того, у змісті планів роботи наявне дублювання значної частини заходів упродовж останніх трьох років без урахування результатів попередньої діяльності, актуальних потреб та змін у законодавстві. До планів включено заходи, що належать до повноважень закладів освіти або Центру професійного розвитку педагогічних працівників (оформлення пакету документів щодо індивідуальної форми навчання (педагогічного патронажу) учнів у II семестрі 2025/2026 н.р.); погодження документів на індивідуальну форму здобуття освіти (педагогічний патронаж) на II семестр 2025/2026 н.р.; засідання професійної спільноти вчителів англійської мови/Тренінг «Травма та її вплив на навчальний процес»; практикум у рамках засідання школи професійної адаптації

малодосвідченого працівника»; «Психологічна готовності дитини до школи; формування вікових груп у ЗДО»; оперативний контроль за дотриманням законодавства при зарахуванні дітей; планування роботи закладів освіти на період зимових канікул тощо), що свідчить про втручання в автономію закладів та не належать до повноважень управління освіти.

Управлінню освіти необхідно переглянути підходи до планування, розмежувати власні управлінські повноваження та сфери відповідальності закладів освіти. Плани на наступні періоди мають ґрунтуватися на принципах доцільності, актуальності та відповідності чинному законодавству про освіту.

Пунктом 5.9. Положення про управління передбачено, що при управлінні освіти створюється колегія. Положення про колегію управління освіти затверджується рішенням міської ради. Персональний склад колегії затверджується міським головою за поданням начальника управління. Рішення колегії впроваджуються наказами начальника управління.

Комісії не надано положення про колегію управління освіти та розпорядження про затвердження її персонального складу.

Планами роботи управління освіти на 2023-2026 роки передбачено проведення по 4 колегії щорічно.

Аналіз рішень колегії засвідчив, що впродовж 2023-2026 років розглядалися питання про підсумки державної підсумкової атестації та зовнішнього незалежного оцінювання (Національного мультипредметного тесту) навчальних досягнень випускників 2023 року в умовах воєнного стану (30.08.2023); про стан профілактики насильства і правопорушень серед дітей та учнівської молоді у закладах освіти міста Ужгорода (27.12.2023); про стан роботи з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, профілактики та запобігання травматизму серед здобувачів освіти у закладах освіти міста (14.08.2025); про стан організації гурткової роботи у закладах дошкільної та загальної середньої освіти міста (30.12.2025).

Деякі питання, передбачені для розгляду на засіданнях колегії, стосуються повноважень управління освіти. Зокрема, щодо стану реалізації Плану заходів із виконання Стратегії сприяння можливостей осіб, які належать до ромської національної меншини, в українське суспільство на період до 2030 року; про стан роботи з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, профілактики та запобігання травматизму серед здобувачів освіти у закладах освіти міста; про аналіз роботи зі зверненнями громадян в управлінні освіти та закладах освіти за 2024 рік; про підсумки освоєння бюджетних коштів у 2023 році та основні показники бюджету 2024 року.

Водночас питання «про стан ефективності здійснення самооцінювання діяльності ЗДО міста»; «особливості організації освітнього процесу для дітей з ООП відповідно до їх рівня підтримки»; «про підсумки моніторингу стану організації життєдіяльності здобувачів дошкільної освіти у закладах дошкільної освіти Ужгородської міської територіальної громади»; «про наступність освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами (співпраця закладу дошкільної освіти, закладу загальної середньої освіти та інклюзивно-ресурсного

центру)»; «про підсумки роботи закладів дошкільної та загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році та завдання на 2024/2025 навчальний рік» не належать до повноважень управління освіти.

З'ясовано, що питання про підсумки виконання Плану роботи управління освіти та затвердження планів на наступні роки не розглядалися на засіданнях колегії управління освіти, зокрема:

про підсумки виконання Плану роботи управління освіти за 2023 рік та затвердження Плану роботи на 2024 рік (наказ від 29.12.2023 № 225 «Про затвердження рішень розширеного засідання колегії 27 грудня 2023 року»);

про підсумки виконання Плану роботи управління освіти за 2024 рік та затвердження Плану роботи на 2025 рік (наказ від 26.12.2024 № 250 «Про затвердження рішень розширеного засідання колегії 26 грудня 2024 року»);

про підсумки виконання Плану роботи управління освіти за 2025 рік та затвердження Плану роботи на 2026 рік. (наказ від 30.12.2025 № 247 «Про затвердження рішень засідання колегії 30 грудня 2025 року»).

Зазначене свідчить про недотримання практики колегіального розгляду ключових питань планування та підбиття підсумків діяльності управління освіти.

За період, що аналізувався, комісії надано рішення колегії (від 30.08.2023, 27.12.2023, 04.04.2024, 28.08.2024, 26.12.2024, 14.08.2025, 29.08.2025, 30.12.2025, 26.03.2026), протоколів колегії не надано.

Звертаємо увагу, що відповідно до пункту 3 глави 1 розділу II Правил організації діловодства хід обговорення питань і рішень, що приймаються на засіданнях колегіальних органів (колегіях, радах, зборах, нарадах), фіксується в протоколі. Протокол складається на підставі записів, зроблених під час засідання (стенограм, фонограм), та документів, підготовлених до засідання (текстів та тез доповідей і виступів, довідок, проектів постанов або рішень, порядку денного, списку запрошених тощо).

Нааявні накази про затвердження рішень засідання колегії. У наказах, зокрема від 31.08.2023 № 121, від 29.12.2023 № 225, відсутні додатки, зазначені в них.

Упродовж трьох останніх років на засіданнях колегії управління освіти не розглядалися питання, що належать до його повноважень, зокрема про формування ефективної мережі закладів освіти, яка відповідає потребам територіальної громади, про оптимізацію мережі закладів дошкільної та загальної середньої освіти, а також забезпечення доступності освіти. Ключові питання розвитку освітньої мережі жодного разу не виносяться на розгляд колегії.

Також не здійснювалося належне обґрунтування та підготовка проєктів рішень засновника, відсутність аналітичних і статистичних даних, узагальнених відомостей та прийнятих на їх основі управлінських рішень щодо забезпечення якості освіти на відповідній території.

Водночас на колегії розглядалися питання, які не належать до повноважень управління освіти, а саме: «Мотивація педагогів до саморозвитку: сучасні підходи» та «Формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти».

Таким чином, можна зробити висновок, що відсутність внутрішнього нормативного документа, який регламентує статус та діяльність колегії, призводить до зниження ефективності взаємодії між управлінням освіти, закладами освіти та громадськістю. Це створює ризики формального підходу до вирішення ключових питань у сфері освіти територіальної громади, які потребують колективного обговорення.

У межах компетенції та відповідно до підпункту 5.2.4. пункту 5.2. розділу 5 Положення про управління начальник управління видає накази, організовує і контролює їх виконання.

Слід зазначити, що окремі, надані комісії накази управління освіти, у розпорядчій частині містять пункти, що не відповідають вимогам нормативно-правових актів. Зокрема, рекомендація директорам ЗДО № 2, НВК «Гармонія» щодо тимчасового зарахування дітей на період проведення ремонтних робіт (з 01.08.2023 по 04.08.2023) суперечить пункту 8 Положення про заклад дошкільної освіти (у редакції, чинній на час видання наказу), яким визначено, що зарахування дітей до державного (комунального) закладу дошкільної освіти здійснюється керівником закладу протягом календарного року на вільні місця у порядку черговості надходження заяв.

Також управлінням освіти поза межами повноважень, визначених законодавством, та Положенням про управління видано накази:

- Про організацію діловодства в закладах освіти (від 15.11.2023 № 179);
- Про організацію протиепідемічних заходів по випадку вірусного гепатиту 2 «А» в Ужгородському ліцею «Імідж» (від 01.12.2023 № 202);
- Про організацію протиепідемічних заходів по випадку туберкульозу в Ужгородському ліцеї № 8 (від 22.01.2024 № 14);
- Про організацію протиепідемічних заходів по випадку захворювання на менінгококову інфекцію у ЗДО № 8 «Дзвіночок» (від 26.01.2024 № 18).

З огляду на викладене, варто звернути увагу на приведення змісту наказів управління освіти у відповідність до вимог законодавства; недопущення втручання в автономію закладів освіти; чітке дотримання розмежування повноважень між засновником, органом управління освітою та керівниками закладів освіти.

Планами роботи управління освіти у 2023 - 2026 роках (до 25.03.2026) передбачено проведення управлінням освіти моніторинрів із різних питань:

«Про проведення моніторингу стану охоплення дітей дошкільного віку освітою» (наказ від 31.01.2024 № 22);

«Про проведення моніторингу стану впровадження та реалізації управлінських процесів у закладах дошкільної освіти Ужгородської міської територіальної громади» (наказ від 23.04.2025 № 78);

«Про проведення моніторингу ефективності здійснення самооцінювання діяльності закладів дошкільної освіти» (наказ від 06.11.2025 № 197);

«Про проведення моніторингу стану організації життєдіяльності здобувачів дошкільної освіти у комунальних закладах освіти Ужгородської міської територіальної громади» (наказ від 31.01.2025 № 3).

Аналіз наданих документів із питань моніторингів свідчить, що тематика та терміни їх проведення відповідають запланованим. За результатами моніторингів формуються довідки, однак їх підсумки не розміщені на офіційному сайті.

При цьому варто звернути увагу на необхідність використання в діяльності управління освіти, зокрема під час планування та проведення моніторингів, Порядку проведення моніторингу якості освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16.01.2020 № 54. Відповідно до якого моніторинг проводиться з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти в країні, на окремих територіях, у закладах освіти, встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям, оцінювання причин відхилень від цілей. Моніторинг на локальному рівні може проводитися для дослідження стану та результатів функціонування і розвитку системи освіти села, селища, міста, району, об'єднаної територіальної громади (на місцевому рівні). Моніторинг передбачає розробку програми та звіт за результатами його проведення. До програми додається графік проведення моніторингу. У звіті обов'язково вказуються індикатори та шкала(и), використана(і) для визначення результатів моніторингу, а також методика, застосована для їх обрахунків. Отже, існує необхідність опрацювати згаданий вище наказ Міністерства освіти і науки України та використовувати його у подальшій роботі для планування та проведення моніторингів якості освіти у закладах освіти громади.

Комісією проаналізовано виконання засновником рекомендацій, наданих управлінням Державної служби якості освіти у Закарпатській області, за результатами інституційних аудитів. Усього з 2021 по 2025 роки проведено інституційні аудити восьми ЗЗСО Ужгородської ТГ:

- Ужгородський ліцей «Лідер» (13.12.2021-24.12.2021);
- Ужгородський ліцей ім. А. Волошина (04.12.2024-17.12.2024);
- Ужгородський ліцей № 7 (22.01.2025-28.01.2025);
- Ужгородський ліцей ім. Т. Г. Шевченка (27.03.2025-09.04.2025);
- Ужгородська початкова школа «Престиж» (14.05.2025-20.05.2025);
- Ужгородська початкова школа «Первоцвіт» (21.05.2025-27.05.2025);
- Ужгородський ліцей № 8 (11.09.2025-24.09.2025);
- Ужгородська початкова школа «Пролісок» (05.11.2025-11.11.2025).

Висновки та Рекомендації, надані за результатами інституційних аудитів, на сайті управління освіти не розміщені, що суперечить абзацу четвертому пункту 25 Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 09 січня 2019 року № 17 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30 квітня 2021 року № 493) зареєстровано в Міністерстві юстиції України 12 березня 2019 р. за № 250/3322.

За результатами проведення інституційних аудитів засновнику надано рекомендації щодо підвищення якості освітньої діяльності у п'яти ЗЗСО (загалом 12 рекомендацій).

Під час здійснення аналізу з'ясовано, що засновником виконані повністю 4, частково та/або в стадії виконання – 3, розпочато виконання – 1, не виконано – 4 рекомендації. Більшість рекомендацій потребують виділення коштів, при цьому варто зазначити, що на виконання рекомендацій засновником проведена робота по співфінансуванню та залученню додаткових коштів на загальну суму 4 886,108 тис. грн. На виконання рекомендацій по Ужгородській початковій школі «Первоцвіт» передбачено Програмою економічного і соціального розвитку Ужгородської територіальної громади на 2026 рік будівництво мультифункціонального спортивного майданчика кошторисною вартістю 7 500,0 тис. грн. (у т.ч. обсяг фінансування на 2026 рік – 1500 тис. грн).

Отже, засновник здійснює системну роботу щодо виконання рекомендацій, наданих за результатами інституційних аудитів.

На офіційному вебсайті управління освіти Ужгородської міської ради висвітлена інформація про діяльність управління освіти відповідно до статті 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації».

Враховуючи вищезазначене, можна зробити висновок, що переважна більшість функцій, спрямованих на виконання самоврядних і делегованих повноважень у сфері дошкільної та загальної середньої освіти, реалізується.

Водночас окремі напрями діяльності управління освіти вимагають приведення у відповідність до вимог чинного законодавства, зокрема в частині дотримання автономії закладів освіти, розмежування повноважень між засновником та органом управління освітою, а також актуалізації нормативно-правової бази діяльності управління.

Потребують доопрацювання та приведення у відповідність до вимог законодавства у сфері освіти Положення про управління освіти, а також посадові інструкції працівників, оскільки окремі завдання і функції належать до автономних прав закладів освіти, гарантованих державою. Також є потреба в узгодженні проєктів рішень із повноваженнями та вимогами чинного законодавства; забезпеченні системного контролю за виконанням прийнятих рішень; проведенні моніторингу ефективності впроваджених заходів.

Реалізація зазначених заходів сприятиме дотриманню принципів законності, прозорості та ефективності, зміцненню інституційної спроможності управління освіти.

II. Розвиток та вдосконалення мережі закладів освіти

2.1. Планування та розвиток мережі закладів дошкільної, загальної середньої освіти

Засновником закладів освіти комунальної форми власності є Ужгородська міська рада. За підсумками опрацювання офіційного вебресурсу (сайт Ужгородської міської ради), документів, наданих посадовими особами безпосередньо під час здійснення аналізу діяльності, з'ясовано питання виконання повноважень та реалізації обов'язків засновника закладів освіти в частині формування ефективної мережі ТГ.

Одним із завдань управління освіти, визначеним Положенням про управління (пункт 2.2, підпункти 3.1.2., 3.1.3), є удосконалення мережі відповідних закладів освіти незалежно від типів і форм власності згідно з освітніми потребами громадян; визначення потреби у закладах освіти всіх типів та надання пропозицій до виконавчого комітету міської ради щодо вдосконалення їх мережі відповідно до соціально-економічних і культурних потреб міста за наявності необхідної матеріально-технічної, науково-методичної бази, педагогічних кадрів тощо; забезпечення оперативного контролю за збереженням існуючої мережі закладів загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти; сприяти їх фінансовому та матеріально-технічному забезпеченню.

Ужгородська міська рада здійснює планування та розвиток мережі, приведення у відповідність до вимог чинного законодавства типів закладів освіти. З метою формування перспективної мережі закладів загальної середньої освіти комунальної форми власності ТГ рішенням сесії Ужгородської міської ради від 28 березня 2024 року затверджено План формування мережі закладів загальної середньої освіти комунальної форми власності Ужгородської міської територіальної громади.

Згідно з рішенням Ужгородської міської ради від 13.06.2025 № 2286 реорганізовано:

заклад дошкільної освіти № 33 загального розвитку шляхом приєднання до Ужгородської гімназії № 16;

ліцей імені В. С. Гренджі-Донського шляхом виведення початкової школи в окрему юридичну особу – Ужгородська початкова школа № 6 (далі – УПШ № 6).

У 2026 році реорганізовано Ужгородський ліцей «Лідер» шляхом виведення початкової школи та утворення окремої юридичної особи – «Ужгородська початкова школа № 20 Ужгородської міської ради Закарпатської області (рішення сесії від 19.02.2026 № 2655).

Щороку рішеннями виконавчого комітету Ужгородської міської ради (від 01.09.2025 № 486, від 30.08.2024 № 430, від 31.08.2023 № 475) затверджується мережа закладів освіти. За період 2023 - 2026 р.р. кількість закладів освіти суттєво не змінилась.

	2023/2024	2024/2025	2025/2026	станом на 01.03.2026
ЗДО	24	24	23	23
дошкільних підрозділів (у структурі ЗЗСО)	6	6	7	7
ЗЗСО	27	27	27	28

Дошкільна освіта

Здобуття дошкільної освіти в Ужгородській територіальній громаді забезпечують 23 заклади дошкільної освіти комунальної форми власності (далі –

ЗДО), 7 дошкільних підрозділів закладів загальної середньої освіти (далі – ДП) та 2 приватних ЗДО: Товариство з обмеженою відповідальністю «Приватний заклад освіти «Я СЯМ» (Загальний) та фізична особа - підприємець Голіна Неля Володимирівна.

Згідно зі статистичним звітом за 2025 рік «Звіт про діяльність закладу дошкільної освіти за рік» (далі – форма № 85-К) у ТГ функціонують заклади освіти та ДП комунальної форми власності загального розвитку (26), комбінованого (3) та санаторного типу (1).

Слід зазначити, що підпунктом 7 пункту 3 Розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про дошкільну освіту» передбачено, що протягом двох років з дня набрання чинності цим Законом на базі санаторних закладів дошкільної освіти за рішенням їх засновників створюються інші комунальні заклади дошкільної освіти. Звертаємо увагу, що з метою приведення до норм Закону до 07 липня 2026 року ЗДО № 18 повинен бути реорганізований в інший тип організації освітньої діяльності.

	Загальна кількість груп та в них дітей:		Кількість груп, у них кількість дітей							
			Загального розвитку		інклюзивні		санаторні		спеціальні	
2023	груп, од	дітей, осіб	кількість груп, од	кількість дітей, осіб	кількість груп, од	кількість дітей, осіб	кількість груп, од	кількість дітей, осіб	кількість груп, од	кількість дітей, осіб
2024	211	4556	157	3434	37	827	6	106	11	189
2025	213	4358	154	3171	42	898	6	101	11	188
2026	213	4268	142	2883	54	1093	6	90	11	202

Відповідно до статистичних звітів (форма № 85-К), при сталій мережі ЗДО/ДП спостерігається зменшення кількості вихованців на 288 осіб (6 %). Так, у 2023 році загальна кількість вихованців становила 4556 осіб, у 2026 році – 4268.

Кількість груп, що функціонували у 2023 році, – 211 одиниць, із них: 157 загального розвитку, 37 інклюзивних, 11 спеціальних та 6 санаторних. У порівнянні із 2026 роком кількість груп загального розвитку зменшилась на 15 одиниць (із 157 до 142), а вихованців у них на 551 особу (з 3434 до 2883). Спостерігається тенденція до збільшення кількості інклюзивних груп та дітей у них: кількість груп збільшилась на 17 одиниць (із 37 до 54), кількість вихованців у них на 266 (з 827 до 1093). Кількість санаторних груп є сталою – 6 одиниць, кількість вихованців у них зменшилась на 16 осіб (15 %). При сталій кількості спеціальних груп – 11 одиниць спостерігається тенденція до збільшення кількості дітей у них на 13 осіб (із 189 до 202).

Основною тенденцією у ТГ є збереження кількості груп при зменшенні кількості дітей, що одночасно створює передумови для підвищення якості дошкільної освіти.

Пріоритетом розвитку мережі залишається її оптимізація відповідно до демографічної ситуації та забезпечення доступності якісної дошкільної освіти для всіх вікових груп дітей.

Аналіз даних, наданих управлінням освіти, свідчить, що упродовж трьох років, з 2023 до 2026, мережа вікових груп ЗДО зазнала адаптивної трансформації. Так, у порівнянні із 2023 роком загальна кількість вікових груп збільшилась на 2 одиниці (2023 рік – 211, 2026 рік – 213). Водночас спостерігається зменшення загальної кількості вихованців на 288 осіб (2023 рік – 4556, 2026 рік – 4268).

роки	груп раннього віку		груп молодшого дошкільного віку		груп середнього дошкільного віку		груп старшого дошкільного віку		груп різновікових	
	Кількість груп, од	Кількість дітей, осіб	Кількість груп, од	Кількість дітей, осіб	Кількість груп, од	Кількість дітей, осіб	Кількість груп, од	Кількість дітей, осіб	Кількість груп, од	Кількість дітей, осіб
2023	36	664	48	1041	53	1143	63	1514	11	194
2024	36	664	48	1041	53	1143	63	1514	11	194
2025	37	634	50	1044	52	1123	62	1346	9	163
25.03. 2026	40	678	42	852	56	1147	66	1427	8	144

Попри сталу кількість груп спостерігається тенденція до збільшення кількості груп раннього віку та старшого дошкільного віку. Так, кількість груп раннього віку збільшилась на 4 одиниці (2023 рік – 36, 2026 рік – 40), а кількість дітей у них – на 14 осіб (2023 рік – 664, 2026 рік – 678). Це свідчить про пріоритетність розвитку мережі груп раннього віку, що корелює з наявною чергою до ЗДО. Найбільш чисельними залишаються групи середнього та старшого дошкільного віку. Кількість груп середнього дошкільного віку збільшилась на 3 одиниці (2023 рік – 53, 2026 рік – 56), при цьому кількість вихованців залишилася майже сталою (2023 рік – 1147, 2026 рік – 1143), що свідчить про позитивну тенденцію до зменшення наповнюваності груп, що сприяє підвищенню якості дошкільної освіти.

Простежується динаміка щодо збільшення кількості груп старшого дошкільного віку на 3 одиниці (2023 рік – 63, 2026 рік – 66). Водночас кількість вихованців у них зменшилася на 87 осіб (2023 рік – 1514, 2026 рік – 1427). Незважаючи на це дана вікова категорія залишається найчисельнішою в структурі мережі ЗДО громади, що свідчить про високий рівень охоплення дітей дошкільною освітою.

Спостерігається тенденція до зменшення кількості груп молодшого дошкільного віку на 6 одиниць (2023 рік – 48, 2026 рік – 42) та зменшення кількості вихованців у них на 189 осіб (2023 рік – 1041, 2026 рік – 852). Подібна тенденція характерна і для різновікових груп, кількість яких зменшилася з 11 до 8, а кількість дітей – з 194 до 144 осіб.

Мережа ЗДО м. Ужгорода демонструє гнучку адаптацію до змін демографічної ситуації шляхом перерозподілу груп між віковими категоріями. Зокрема, відбувається поступове збільшення частки груп раннього та старшого дошкільного віку при одночасному скороченні молодших вікових груп. Загальна стабільність кількості груп за умови зменшення чисельності дітей свідчить про

поступове розвантаження чи зменшення середньої наповнюваності груп, що позитивно впливає на якість освітнього процесу.

Виявлена динаміка підтверджує необхідність подальшого розвитку мережі груп раннього віку як пріоритетного напрямку планування дошкільної освіти в громаді.

Роки	Облік дітей дошкільного віку										
	Кількість дітей дошкільного віку, які проживають (перебувають) у громаді (осіб), з них:								Охоплених дошкільною освітою у ЗДО/ дошкільних підрозділах (осіб), станом на 01.03.		
	загальна кількість від 0 до 5-6 (7) років, осіб	від 0 до 1 років, осіб	від 1 до 2 років, осіб	від 2 до 3 років, осіб	від 3 до 4 років, осіб	від 4 до 5 років, осіб	від 5 до 6 (7) років, осіб	з них внутрішньо переміщені, осіб	загальна кількість дітей дошкільного віку (від 0 до 5-6 (7) років), осіб	кількість дітей старшого дошкільного віку (5-6 (7) років), осіб	з них внутрішньо переміщених, осіб
станом на 25.03.2023	4499	328	541	753	888	968	1021	223	4 556	1 514	452
01.01.2024	3948	295	328	541	753	888	1172	251	4 515	1 529	552
01.01.2025	3175	241	125	428	551	763	1167	302	4 339	1 362	568
01.01.2026	2761	323	181	228	482	541	1006	302	4289	1186	574
25.03. 2026	2775	325	182	228	481	553	1006	112	4268	1186	572

Спостерігається стала тенденція до зменшення кількості дітей дошкільного віку в громаді. За даними управління освіти загальна кількість дітей дошкільного віку (від 0 до 6 (7) років), які проживають (перебувають) у громаді у 2023 році становила 4499 осіб, у 2024 – 3948 осіб, у 2025 – 3175 осіб, у 2026 році – 2761 осіб. За три роки загальна кількість дітей у громаді зменшилася на 1724 осіб (38 %).

Розподіл дітей за віком у громаді є нерівномірним: станом на 25.03.2026 кількість дітей від 0 до 3 років становить 735 осіб, від 3 до 4 років – 481 особа, від 4 до 5 років – 553 осіб, від 5-6 (7) років – 1006 осіб. Найчисленнішу групу у громаді становить старший дошкільний вік (5-6 (7) років), що впливає на формування запиту на освітні послуги.

Відповідно до даних обліку дітей дошкільного віку, що ведеться в громаді, та статистичних звітів (форма № 85-К) визначено відсоток охоплення дітей дошкільною освітою: у 2023 році – 4556 особи (101 % від загальної кількості), у 2024 – 4515 (114 %), у 2025 – 4339 (136 %), 2026 – 4289 (155 %). Показник охоплення дошкільною освітою демонструє аномальне зростання у відсотковому еквіваленті: з 101 % у 2023 році до 155 % у 2026 році, що може свідчити про зарахування дітей до ЗДО, не охоплених офіційним обліком громади, та за рахунок охоплення дошкільною освітою дітей, які проживають в інших громадах області.

Станом на 25.03.2026 у ЗДО перебуває 4289 дітей, тоді як у громаді офіційно проживає лише 2761 дитина. Такий розрив (у 1528 осіб) виникає внаслідок надання освітніх послуг дітям, які проживають в інших територіальних громадах. Отже, усі діти віком (від 0 до 5-6 (7) років), які мешкають у громаді, потенційно забезпечені місцями в закладах дошкільної освіти.

Беручи до уваги інформацію, надану управлінням освіти, про кількість дітей від 5 до 6 (7) років, які проживають (перебувають) у громаді, та статистичні звіти (форма 85-К) визначено відсоток охоплення дошкільною освітою дітей старшого дошкільного віку. Так, у 2023 році 1514 (148 %) дітей старшого дошкільного віку (від 5 до 6(7) років) здобували дошкільну освіту, у 2024 році – 1529 (130 %), у 2025 році – 1362 (116 %), у 2026 році – 1186 (117 %). Фактичне охоплення дітей від 5 до 6(7) років дошкільною освітою перевищує кількість дітей від 5 до 6(7) років, які проживають (перебувають) у громаді. Це вказує на невідповідність між даними обліку дітей та фактичним контингентом ЗДО.

Порівняльний аналіз даних обліку дітей та статистичної звітності (форма № 85-К) засвідчує наявність суттєвого дисбалансу між офіційною чисельністю дітей дошкільного віку в громаді та фактичною кількістю вихованців у закладах дошкільної освіти. За умови значного скорочення дитячого населення мережа ЗДО продовжує функціонувати з великим навантаженням, що відбувається за рахунок дітей, які або проживають поза межами громади або не відображені в офіційному обліку дітей дошкільного віку у громаді.

Таким чином, мережа ЗДО виконує не лише функцію забезпечення потреб жителів громади, а й фактично забезпечує дошкільною освітою дітей з інших територіальних громад.

Враховуючи зазначене, для планування, формування та утримання мережі закладів дошкільної освіти відповідно до потреб жителів громади, засновнику доцільно врахувати демографічну ситуацію та проаналізувати:

- динаміку змін у контингенті;
- середньорічну кількість дітей у ЗДО;
- стан мережі та спроможність закладів освіти;
- облік дітей, які проживають (перебувають) у ТГ;
- кількість дітей з інших громад, які отримують освітні послуги у ЗДО Ужгородської ТГ.

Базові етапи дошкільної освіти визначаються на основі вікової періодизації розвитку дитини частина перша статті 6 Закону України «Про дошкільну освіту». Частиною першою статті 17 цього Закону встановлено, що групи у ЗДО формуються, як правило, за віковою періодизацією розвитку дітей, наповнюваність груп вихованців визначається виходячи із співвідношення кількості вихованців до кількості вихователів, які одночасно працюють з ними згідно з частиною другою цієї статті.

На час здійснення аналізу окремі групи у ЗДО громади сформовано зі значним перевищенням норм наповнюваності:

- фактична наповнюваність груп раннього віку від двох до трьох років у ЗДО № 12, ЗДО № 16, ЗДО № 26, ЗДО № 31, ЗДО № 39, ЗДО № 42, ДП «Ялинка»,

НВК «Гармонія» становить від 18 до 25 дітей (перевищення від 3 до 10 вихованців);

- у ЗДО № 12, ЗДО № 26, ЗДО № 39, ЗДО № 42, ДП «Ялинка» наповнюваність молодшої групи від 23 до 27 дітей (перевищення від 3 до 7 вихованців);

- наповнюваність середніх груп ЗДО № 12, ЗДО № 16 – 25 дітей (перевищення до 5 вихованців), у ЗДО № 31 наповнюваність двох середніх груп – 48 дітей (перевищення до 8 осіб), ЗДО № 39 наповнюваність чотирьох груп – 100 дітей (перевищення до 20 вихованців), ЗДО № 42 наповнюваність трьох груп – 73 дитини (перевищення до 13 вихованців);

- наповнюваність старших груп у ЗДО № 7, ЗДО № 12, ЗДО № 16, ДП «Первоцвіт» становить від 25 до 29 дітей (перевищення від 5 до 9 вихованців), ЗДО № 31 наповнюваність двох груп – 50 дітей (перевищення до 10 вихованців), ЗДО № 42 наповнюваність чотирьох груп – 101 дитина (перевищення до 21 вихованців), ДП «Ялинка» наповнюваність двох груп – 49 дітей (перевищення до 9 вихованців);

- у ЗДО № 2, ЗДО № 6 наповнюваність різновікових групах становить від 18 до 22 дітей (перевищення від 3 до 7 вихованців), у ЗДО № 8 наповнюваність двох різновікових груп 36 дітей (перевищення до 6 вихованців).

Разом з тим в окремих ЗДО менша наповнюваність груп ніж визначено нормативами. Так, у ЗДО № 1, ЗДО № 17 наповнюваність середньої групи становить 17 дітей, ЗДО № 18, ЗДО № 29, ЗДО № 43, ДП «Престиж», ДП «Пролісок» наповнюваність молодшої групи – від 14 до 17; ЗДО № 2 наповнюваність старшої групи – 16.

У ЗДО комбінованого типу ТГ не дотримано нормативів наповнюваності спеціальних груп відповідно до пункту 6 Порядку утворення та функціонування спеціальних груп вихованців закладів дошкільної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 квітня 2025 р. № 381.

Звертаємо увагу, що згідно із частиною третьою статті 17 Закону України «Про дошкільну освіту» кількість вихованців у приміщеннях закладів дошкільної освіти має відповідати вимогам законодавства і не може порушувати права вихованців на належні, безпечні та здорові умови розвитку, виховання та навчання, а також права працівників на належні, безпечні та здорові умови праці.

У мережі ЗДО Ужгородської громади наявне значне перевантаження окремих закладів, що може негативно впливати на якість освітнього процесу, безпеку та здоров'я дітей та умови праці педагогічних працівників. Найбільш перевантаженими є ЗДО № 39, № 42 та № 38, де перевищення має системний характер, а також ЗДО № 12, № 16, № 31, ДП «Ялинка».

Відповідно до абзацу другого частини другої статті 25 Закону України «Про освіту» засновник закладу освіти або уповноважений ним орган (особа) затверджує статут (його нову редакцію).

Положенням про управління (п. 3.2.4) визначено, що управління освіти організовує розробку та затвердження статутів закладів освіти комунальної форми власності.

Статути закладів освіти затверджені рішеннями сесії Ужгородської міської ради протягом 2018-2025 років.

Під час проведення аналізу опрацьовано зміст статутів закладів освіти.

Статути 24 ЗДО та 2 ЗЗСО (Ужгородська гімназія № 13 та Ужгородська гімназія № 14) затверджені рішенням сесії Ужгородської міської ради «Про зміну назв та затвердження Статутів освітніх закладів міста» від 11 жовтня 2018 року № 1289.

Слід зазначити, що 16 січня 2020 року набрав чинності Закон України «Про повну загальну середню освіту». Положення статутів Ужгородської гімназії № 13 та Ужгородської гімназії № 14, затверджені у 2018 році, не відповідають чинному законодавству і потребують нової редакції.

Під час опрацювання статутів ЗДО виявлено правова невідповідність окремих норм вимогам чинного законодавства у сфері освіти:

- пункт 2.5. статутів ЗДО № 6, ЗДО № 15; пункт 2.6. ЗДО №7; пункт 2.8. ЗДО № 8; пункт 2.7 ЗДО № 16; пункт 2.10 ЗДО № 20 визначають, що за дитиною зберігається місце у закладі освіти у літній оздоровчий період (75 днів). Це суперечить вимогам пункту 12 Положення № 305 (в редакції, чинній на момент затвердження статутів), відповідно до якого за вихованцем зберігалось місце у державному (комунальному) закладі дошкільної освіти увесь літній період;

- у пункті 4.3. ЗДО № 8, № 7 передбачено, що План роботи закладу дошкільної освіти на оздоровчий період погоджується з відповідним управлінням Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, що суперечить статті 24 Закону України «Про дошкільну освіту» (в редакції, чинній на момент затвердження статутів), відповідно до якої План роботи закладу дошкільної освіти незалежно від типу та форми власності затверджувався керівником такого закладу;

- у пункті 4.4. ЗДО № 6, визначено, що освітній процес проводиться угорською та російською мовами, що суперечить абзацу першому частини першої статті 7 Закону України «Про освіту», відповідно до якого мовою освітнього процесу в закладах освіти є державна мова. У класах (групах) з навчанням мовами національних меншин, які є офіційними мовами Європейського Союзу, гарантується право на використання мови відповідної національної меншини в освітньому процесі поряд з державною мовою. При цьому російська мова не є мовою національних меншин.

Наявність у статутах закладів освіти комунальної форми власності положень, що не відповідають вимогам законодавства, свідчить про неналежне виконання органом управління покладених на нього повноважень у частині організації розробки та підготовки статутів до затвердження.

Статути закладів дошкільної освіти Ужгородської міської ради потребують приведення у відповідність до чинної редакції Закону України «Про дошкільну освіту».

Під час проведення аналізу опрацьовано зміст статутів ЗЗСО, у складі яких є дошкільний підрозділ:

- Ужгородської гімназії № 16 (далі – гімназія № 16) (затверджено рішенням сесії Ужгородської міської ради від 24.07.2025 № 2342);

- Ужгородської початкової школи «Первоцвіт» Ужгородської міської ради Закарпатської області (затверджено рішенням сесії Ужгородської міської ради від 13.06.2025 № 2287);

- Ужгородської початкової школи «Веселка» (далі – УПШ «Веселка») (нова редакція), Ужгородської початкової школи «Ялинка» (далі – УПШ «Ялинка»), Ужгородської початкової школи «Престиж» (далі – УПШ «Престиж»), Ужгородської початкової школи «Пролісок» (далі – УПШ «Пролісок») (затверджених рішенням сесії Ужгородської міської ради 02.02.2021 № 76).

У статутах виявлено невідповідність вимогам чинного законодавства:

- пунктом 3.1. статуту гімназії № 16 визначено, що «заклад освіти розробляє освітню програму – єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих для досягнення учнями (вихованцями) визначених відповідним Базовим компонентом дошкільної освіти.» Основою для розроблення освітньої програми в закладі освіти є Базовий компонент дошкільної освіти...», що суперечить частині другій статті 16 Закону України «Про дошкільну освіту» де визначено, що заклад дошкільної освіти може організовувати та здійснювати освітній процес за: освітніми програмами, що рекомендовані центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки для використання в освітньому процесі; освітніми програмами, що мають не менше трьох позитивних експертних висновків закладів вищої освіти, які провадять освітню діяльність з підготовки педагогічних працівників для системи дошкільної освіти, та/або наукових установ, які провадять наукову діяльність у сфері дошкільної освіти, та/або закладів післядипломної педагогічної освіти, схвалених колегіальним органом управління відповідного закладу освіти та/або наукової установи.

- пунктом 3.9. статуту гімназії № 16 та п.3.9 статуту УПШ «Веселка» визначено, що «За дитиною зберігається місце у разі її хвороби, карантину, санаторного лікування, реабілітації, на час відпустки батьків або осіб, які їх замінюють, а також у літній оздоровчий період (75 днів)», що суперечить абзацу третьому пункту 3 розділу IV Порядку зарахування, відрахування та переведення вихованців до державних, комунальних закладів освіти для здобуття, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14 .02.2025 № 249, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 березня 2025 року за № 477/43883, де зазначено, що за вихованцем зберігається місце у закладі освіти у таких випадках: у літній період; у разі хвороби вихованця, його санаторного лікування, реабілітації; у разі карантину в закладі освіти; на час відпустки одного з батьків вихованця; через обставини непереборної сили; поважних причин (за заявою одного з батьків вихованців).

У ході аналізу установчих документів закладів освіти з'ясовано, що у 7 дошкільних підрозділах (ДП) відсутні/не розроблено положення про дошкільний підрозділ, що суперечить частині першій статті 33 Закону України «Про дошкільну освіту» де визначено, що дошкільний підрозділ діє відповідно до установчих документів юридичної особи, у складі якої він перебуває, та на

підставі положення про дошкільний підрозділ, розробленого відповідно до законодавства у сфері дошкільної освіти та затвердженого у порядку, визначеному установчими документами юридичної особи.

За інформацією, наданою управлінням освіти, програма розвитку/стратегія розроблені у 23 ЗДО. Стратегії розвитку на 2024-2028 роки ЗДО № 43, № 40, № 38, № 36, № 30, № 29, № 28, № 26, № 18 розроблені (відповідно до статті 11 Закону України «Про дошкільну освіту» в редакції, чинній на момент затвердження) затверджені начальником управління та схвалено педагогічною радою.

Відповідно до частини четвертої статті 38 Закону України «Про дошкільну освіту» керівник закладу дошкільної освіти зобов'язаний затверджувати програму розвитку закладу, а педагогічна рада схвалює програму розвитку закладу дошкільної освіти (частина третя статті 39).

Всупереч вищезазначеним вимогам законодавства Програми розвитку на 2025-2030 роки ЗДО № 42, № 31, № 21, № 20, № 19, № 16, № 15, № 8, № 7, № 31, № 6, № 2, № 1 затверджені начальником управління.

Програма розвитку ЗДО № 39 погоджена директором ЗДО, затверджена начальником управління, що суперечить частині четвертій статті 38 Закону України «Про дошкільну освіту».

Нормативно-правовими документами не визначено вимоги до структури/розділів стратегії/програми розвитку закладу освіти. Разом з тим встановлено, що всі проаналізовані документи містять такі розділи: зміст, термін виконання та виконавці. Водночас лише у ЗДО № 39 визначено очікувані результати та у ЗДО № 20 зазначено індикатори виконання.

Звертаємо увагу керівників ЗДО, що під час розроблення проєкту програми розвитку закладу освіти/внесення змін до існуючої/викладення у новій редакції, спрямованої на підвищення якості освітньої діяльності, варто залучати органи громадського самоврядування закладу. При цьому врахувати, що програма розвитку має визначати пріоритетні напрями розвитку та передбачати заходи з підвищення якості освіти та якості освітньої діяльності відповідно до особливостей і умов його діяльності, зокрема типу організації освітньої діяльності, контингенту вихованців, фахового рівня педагогічного колективу, обсягу та джерел фінансування.

Загальна середня освіта

Здобуття повної загальної середньої освіти (на всіх рівнях) забезпечують 27 ЗЗСО, які є юридичними особами комунальної форми власності.

За даними управління освіти	станом на 05.09. 2023	станом на 05.09 2024	станом на 05.09 2025
початкова школа	1	1	1
ліцей з гімназією та початковою школою (I-III ст.)	14	14	14
початкова школа з дошкільним підрозділом	5	5	5

гімназія з початковою школою (I-II ст.)	4	4	4
ліцей з гімназією (II-III ст.)	2	2	2
НВК	1	1	1
загальна кількість здобувачів освіти	16747	16627	16495

Ужгородська міська рада здійснює планування та розвиток мережі ЗЗСО відповідно до вимог чинного законодавства: змінює тип, назву та затверджує установчі документи.

У період, за який здійснюється аналіз, рішеннями сесій міської ради змінено типи, присвоєно імена фізичних осіб, затверджено Статути закладів загальної середньої освіти.

У 2023 році рішеннями сесії від 28 лютого 2023 року змінено назви та затверджено статuti 9 ліцеїв; рішенням сесії від 04 травня 2023 року – 5 ЗЗСО, рішенням від 28 вересня 2023 року – 2 ЗЗСО.

Рішенням сесії Ужгородської міської ради від 28 березня 2024 року затверджено План формування мережі закладів загальної середньої освіти комунальної форми власності Ужгородської міської територіальної громади (далі – План).

Згідно із вищезазначеним Планом у 2025/2026 н.р. припинено набір до 10-х класів ліцеїв № 7, № 8, № 9, № 12, «Інтелект» та НВК «Гармонія». З 2027 року змінюється тип цих закладів (з ліцею на гімназія) і в подальшому вони будуть забезпечувати здобуття початкової і базової середньої освіти.

Відповідно до Плану та згідно з рішенням сесії міської ради № 2286 від 13.06.2025 (зміни № 2532 від 13.11.2025) було створено юридичну особу «Ужгородська початкова школа № 6 Ужгородської міської ради Закарпатської області» шляхом реорганізації Ужгородського ліцею імені В. С. Гренджі-Донського Ужгородської міської ради Закарпатської області (виведення початкової школи).

Згідно з Планом на початок 2027/2028 н.р. в м. Ужгороді функціонуватимуть:

- 9 початкових шкіл (№ 1, № 6, № 19, № 20, «Пролісок», «Первоцвіт», «Престиж», «Веселка», «Ялинка»);

- 10 гімназій (№ 7, № 8, № 9, № 12, № 13, № 14, № 16, «Інтелект», «Гармонія», імені Другетів), усі вони матимуть у своєму складі початкову школу та надаватимуть освітні послуги на рівні початкової (1-4 класи) і базової середньої освіти (5-9 класи);

- 10 ліцеїв академічного спрямування (№ 3, № 4, № 5, № 15, імені В. С. Гренджі-Донського, імені Дойко Габора, ім. Т. Г. Шевченка, імені Августина Волошина, «Імідж», «Лідер»). З них 6-ть зі структурним підрозділом «Гімназія» – ліцей імені В. С. Гренджі-Донського, № 15, «Імідж», «Лідер», ім. Т. Г. Шевченка, імені Августина Волошина; здобуття початкової (1-4 класи), базової (5-9 класи) та профільної (10-12 класи) освіти будуть забезпечувати ліцей № 3, ліцей № 4, імені Дойко Габора та № 5 (ліцеї зі структурними підрозділами «початкова школа» та «гімназія»);

- 1 заклад спеціалізованої освіти (Ужгородський мистецький ліцей «Перспектива») забезпечує здобуття початкової і профільної мистецької освіти

одночасно із здобуттям повної загальної середньої освіти на трьох рівнях (початкова, базова, профільна).

Станом на березень 2026 року у ТГ функціонують 6 початкових шкіл, 5 із них з дошкільним підрозділом, 4 гімназії з початковою школою, 2 ліцеї з гімназією і 14 ліцеїв з початковою школою та гімназією.

Роки	Закладів	Класів	Учнів	Середня наповнюваність класів по ТГ
2023/2024	27	565	16747	29,6*/29,8**
2024/2025	27	566	16627	29,3*/29,6**
2025/2026	27	561	16495	29,4*/29,3**

* середня наповнюваність

** середня наповнюваність за даними освітніх індикаторів (дашборд МОН)

Упродовж останніх років спостерігається тенденція до зменшення кількості класів та кількості учнів, водночас середня наповнюваність класів суттєво не змінилася.

З метою належної організації освітнього процесу кількість учнів у навчальних приміщеннях закладів освіти має відповідати вимогам Закону України «Про повну загальну середню освіту» та Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (далі – Санітарний регламент), затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205, та не може порушувати права учнів (педагогічних працівників) на належні, безпечні та здорові умови навчання (праці) (частина третя статті 12 Закону).

Будівля закладу освіти повинна забезпечувати оптимальні умови для організації освітнього процесу. Кількість учнів закладу освіти (крім тих, які здобувають освіту за дистанційною формою, а також будь-якою з індивідуальних форм) не повинна перевищувати його проектну місткість (пункт 1 розділу III Санітарного регламенту).

Станом на час здійснення аналізу 17 ЗЗСО працюють із перевищенням наповнюваності (у порівнянні з проектною потужністю закладу). Найбільше перевищення у ліцеї «Імідж» – 164,13% (проектна – 800, фактична 1353). Понад 150% перевищення – у 3-х закладах (ліцей № 3, гімназії № 13, № 14). При цьому наявні заклади, в яких фактична кількість учнів менша за проектну – гімназія № 16 (61,9 %), ліцеї № 7 (71,33 %), № 15 (74 %) та НВК «Гармонія» (74 %).

Високий відсоток від проектної потужності (понад 140-150%) зазвичай призводить до перенавантаження інфраструктури та недотриманні санітарно-гігієнічних норм, як наслідок – зниження ефективності роботи ЗО.

Аналіз кількісних показників вказує також і на нерівномірність наповнюваності класів.

№ з/п	Заклад (<i>л</i> – ліцей, <i>г</i> – гімназія, <i>п</i> – початкова школа, <i>д</i> – дошкільний підрозділ)	Кількість класів (із наповнюваністю менше розрахункової/усього класів)	Середня наповнюваність класів у закладі освіти	Середня наповнюваність класів у громаді (за даними освітніх індикаторів)	Кількість 10-х класів (із наповнюваністю менше розрахункової/усього класів)	Кількість 11-х класів (із наповнюваністю менше розрахункової/усього класів)	наповнюваність 30 від проектної місткості (%)
Наповнюваність 28 і вище							
1	Ужгородська початкова школа № 1	3/12	29	29,3	0	0	144,17 %
2	Ужгородський мистецький ліцей «Перспектива» (<i>л+г+n</i>)	9/30	30	29,3	2/3	1/2	108,26 %
3	Ужгородський ліцей № 3 (<i>л+г+n</i>)	1/25	33	29,3	1/2	0/2	156,67 %
4	Ужгородський ліцей № 4 (<i>л+г+n</i>)	1/11	33	29,3	1/1	0/1	111,21 %
5	Ужгородський ліцей № 5 імені Івана Чендея (<i>л+г+n</i>)	10/38	30	29,3	1/3	4/4	116,96 %
6	Ужгородський ліцей імені В.С. Гренджі-Донського	5/41	32	29,3	0/4	0/3	110,26 %
7	Ужгородський ліцей № 8 (<i>л+г+n</i>)	4/41	31	29,3	0	0/2	112,50 %
8	Ужгородський ліцей № 12 (<i>л+г+n</i>)	16/32	28	29,3	0	3/3	92,09 %
9	Ужгородський ліцей «Імідж» (<i>л+г+n</i>)	1/42	32	29,3	2/3	2/3	164,13 %
10	Ужгородський ліцей «Лідер» (<i>л+г+n</i>)	6/41	32	29,3	2/3	1/2	119,11 %
11	Ужгородський ліцей імені А. Волошина (<i>л+г</i>)	0/30	37	29,3	0	0	105,11 %
12	Ужгородський ліцей ім. Т.Г. Шевченка	4/29	30	29,3	1/3	1/3	130,46 %
13	Ужгородська початкова школа «Веселка»	0/8	33	29,3	-	-	104,40 %
14	Ужгородська початкова школа «Престиж»	0/8	35	29,3	-	-	104,07 %
15	Ужгородська початкова школа «Первоцвіт»	0/8	33	29,3	-	-	121,36 %

16	Ужгородська початкова школа «Пролісок»	2/8	28	29,3	-	-	82,91 %
Наповнюваність нижче 27,5							
1	Ужгородський ліцей № 7 (л+з+n)	8/15	25	29,3		1/1	71,33 %
2	Ужгородський ліцей № 9 (л+з+n)	9/19	27	29,3		2/2	85,30 %
3	Ужгородський ліцей імені Дойко Габора	15/18	24	29,3	0/1	1/1	86,80 %
4	Ужгородський ліцей «Інтелект»	13/21	24	29,3	0	1/1	88,28 %
5	Ужгородська гімназія № 13 (з+n)	5/10	24	29,3	-	-	158,67 %
6	Ужгородська гімназія № 14 (з+n)	7/9	26	29,3	-	-	152,67 %
7	Ужгородська ліцей № 15 (л+з+n)	17/27	27	29,3	5/5	2/2	74,05 %
8	Ужгородська гімназія № 16 (з+n)	9/9	17	29,3	-	-	61,19 %
9	Навчально-виховний комплекс «Гармонія»	11/13	22	29,3	0	1/1	74,02 %
10	Ужгородська гімназія імені Другетів (з+n)	9/9	15	29,3	-	-	68,57 %
11	Ужгородська початкова школа «Ялинка»	5/7	24	29,3	-	-	110,32 %

Загальна кількість класів (із наповнюваністю менше розрахункової/усього класів) понад 50 % у 7 закладах:

- ліцей № 12 – 50 % (16 класів із 32);
- ліцей «Інтелект» – 61,9 % (13 класів із 21);
- ліцей № 15 – 62,9 % (17 класів із 27);
- ліцей № 9 – 47,3 % (9 класів із 19);
- ліцей імені Дойко Габора – 83,3 % (15 класів із 18) – критичний показник для ліцею;

- гімназія № 16 та гімназія імені Другетів: 100 % (9 класів із 9-ти) – усі класи менше розрахункової наповнюваності.

При цьому середня наповнюваність класів 30 учнів і вище у тринадцяти ЗЗСО. У чотирьох – всі класи мають наповнюваність вище розрахункової і середня наповнюваність становить у ліцеї імені А. Волошина – 37, початковій школі «Веселка» – 33, початковій школі «Первоцвіт» – 33, початковій школі «Престиж» 35 учнів.

По одному класу із кількістю учнів менше розрахункової у ліцеї «Імідж» – 1 клас із 42 (середня наповнюваність 32 особи); у ліцеї № 3 – 1 клас із 25 (середня наповнюваність – 33); у ліцеї № 4 – 1 клас із 11 (середня наповнюваність 33); у ліцеї № 8 – 4 класи із 41 (середня наповнюваність – 31).

Наявність класів із наповнюваністю менше розрахункової (особливо у 10-11-х) в умовах загального переповнення закладу потребує додаткового аналізу засновником.

У місті спостерігається суттєва нерівномірність наповнюваності шкіл: частина закладів (особливо початкові школи «Веселка», «Первоцвіт», «Престиж») критично перевантажені та працюють із надвисокою щільністю, тоді як окремі ліцеї (№ 15, № 12, ім. Дойко Габора) мають значний резерв вільних місць у класах, попри загальну наповнюваність будівлі.

Під час вивчення документації проаналізовано дані освітніх індикаторів, розміщених на сайті Міністерства освіти і науки України <http://surl.li/ornzr>), та надані управлінням освіти щодо кількості та наповнюваності профільних класів ЗЗСО Ужгородської ТГ.

Навчальні роки	Фактична кількість 10-11-х класів	Фактична кількість учнів 10-11-х класів	Мінімальна розрахункова кількість розрахунку (середня наповнюваність)**	Розрахункова кількість класів: із розрахунку 28,1* учнів	Розрахункова кількість класів: із розрахунку 30 учнів ***	Кількість ліцеїв із розрахунку мінімальної кількості класів (4)*
2023/2024	66	1831	65	61	61	15
2024/2025	70	2078	73	69	69	17
2025/2026	69	2081	74	69	69	17

Примітка:

* середня наповнюваність відповідно до даних освітніх індикаторів (дашборд) <https://app.powerbi.com/view?r=eyJrJjoiYmE4NDExNWEiODhiZi00ODE2LWEyZmItZWwOTA2NmYyZmViIiwidCI6IjcxNmVknjRjLTl2ZTtNGI5ZS04Yjg4LTcyZjllZDlhNWU4MyIsImMiOjI9>

** округлення результату обчислення за математичними правилами недоречно через обрахунок кількості класів, ліцеїв на підставі встановленої норми наповнюваності класів, середньої наповнюваності через кількість учнів (натуральні числа).

*** відповідно до вимог статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту»

Навчальні роки	Частка учнів у 1-4-х класах	Кількість учнів у 1-4-х класах	Частка учнів у 5-9-х класах	Кількість учнів у 5-9-х класах	Частка учнів у 10-11-х класах	Кількість учнів у 10-11-х класах
2023/2024	38,2%	6327	50,7%	8396	11,1%	1831
2024/2025	37%	6210	50,6%	8487	12,4%	2078
2025/2026	35,2%	5810	52,1%	8597	12,6%	2081

Співставлення фактичної та розрахункової наповнюваності (за Інформаційною довідкою щодо розрахунку обсягу освітньої субвенції на 2023 рік <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/budzhet/Inform.dovidky.rozrakhunku.osv.subv.2021/2023/Zakarpatska.obl.2023/tg-0755900000-09-2023.pdf>, на 2024 рік <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/budzhet/Inform.dovidky.rozrakhunku.osv.subv.2021/2024/Zakarpatska.oblast.03.2024/tg-0755900000-13032024.pdf>); 2026 рік <https://mon.gov.ua/ministerstvo-2/diyalnist/byudzheta-zakupivli/byudzheta-budzheta>

2026-rik/subventsii-na-2026-rik/osvitnia-subventsiiа демонструє перевагу фактичної наповнюваності класів над розрахунковою.

	2023	2024	2025	2026 (станом на 01.01.)
Учні ЗЗСО	16740	16548	16769	16488
Субвенція ЗЗСО (млн.грн)	242698,4	288 277,6	315614,6	404043
Субвенція ЗЗСО на учня (грн)	14498	17421	17476	
Фактична наповнюваність класів	33,02	29,8	29,7	27,98
Розрахункова наповнюваність класів	27,5	27,5	27,5	27,5

Відповідно до статей 37, 38, 40 Закону України «Про повну загальну середню освіту» керівник закладу забезпечує розроблення та виконання, педагогічна рада схвалює, засновник затверджує за поданням закладу загальної середньої освіти стратегію розвитку такого закладу.

Комісії надано для аналізу стратегії розвитку закладів загальної середньої освіти, більшість з яких схвалені педагогічною радою та затверджені начальником управління освітою. Водночас, у наданих для аналізу документах, не міститься інформація про делегування засновником повноважень щодо затвердження управлінням освіти стратегій розвитку ЗЗСО. Окрім цього, стратегія розвитку початкової школи «Ялинка» на 2026-2030 роки погоджена начальником управління освіти, що суперечить вимогам абзацу п'ятого частини другої статті 37 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Нормативно-правовими документами не визначено вимоги до структури/розділів стратегії розвитку ЗЗСО. Однак, одним із обов'язків засновника ЗЗСО є фінансування виконання стратегії розвитку закладу загальної середньої освіти, у тому числі здійснення закладом освіти інноваційної діяльності (частина друга статті 37 Закону України «Про повну загальну середню освіту»). Отже, враховуючи вимоги законодавства, у стратегії розвитку ЗЗСО має бути розділ (-ли), яким (-ми) передбачено конкретні заходи та орієнтовний обсяг їх фінансування.

Формування ліцеїв

З метою визначення потенційних закладів для створення академічних ліцеїв наказом управління освіти від 25.08.2023 № 120 створено робочу групу з числа працівників управління освіти. Робочою групою впродовж вересня- листопада 2023 року було проведено аналіз статистичних даних: кількості дітей дошкільного віку, наповнюваності 1-7-х класів, контингенту здобувачів освіти 10-11-х класів; кадрового складу закладів освіти; наявності необхідних приміщень для запровадження 3-х річної профільної школи із врахуванням поділу класів на групи; наявності навчальних кабінетів і

необхідності їх оснащення до вимог Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів і STEM-лабораторій. Підсумки аналізу та мережу академічних ліцеїв, які функціонуватимуть з 2027 року, із врахуванням освітніх потреб учнів та запитів батьків (анкетування) обговорено на нараді керівників 28 грудня 2023 року (протокол № 7 від 28.12.2023). Протоколи та інші документи, як от, аналітичні довідки, результати аналізу тощо, комісії не надано.

У лютому 2024 року План формування мережі закладів загальної середньої освіти Ужгородської міської територіальної громади був погоджений виконавчим комітетом (рішення № 83 від 28.02.2024), а у березні 2024 року – підтриманий депутатами Ужгородської міської ради (рішення ЛІІ сесії Ужгородської міської ради VII скликання № 1688 від 28.03.2024).

Упродовж лютого-травня 2025 року було проведено робочі зустрічі із педагогічними колективами і батьками закладів освіти, в яких заплановано зміну типу – Ужгородський ліцей № 7, № 8, № 9, № 12, «Інтелект», щодо реформи профільної середньої освіти і формування мережі ліцеїв. Робочі зустрічі були заплановані і відбулися в рамках проведення консультацій з громадськістю (рішення виконкому Ужгородської міської ради від 10.02.2025 № 30 «Про затвердження орієнтовного плану проведення консультацій з громадськістю на 2025 рік»).

Звертаємо увагу засновника на дотримання вимог статті 32 Закону України «Про повну загальну середню освіту». А саме, для започаткування та проведення освітньої діяльності комунального ліцею засновник має забезпечити відповідність такого закладу освіти вимогам, що визначені цим Законом, положенням про ліцей та ліцензійними умовами, у тому числі щодо: функціонування не менше двох класів за трьома профілями навчання на рівні профільної середньої освіти (протягом 10-12 років навчання учнів); забезпечення здобуття учнями профільної середньої освіти відповідно до профілів навчання з навчальним навантаженням та з можливістю обрання учнями навчальних предметів (інтегрованих курсів, інших освітніх компонентів) в обсягах, що визначаються законодавством.

Це стосується тих закладів, де мережа профільних класів не відповідає вимогам Закону України «Про повну загальну середню освіту» (функціонує по одному класу), наповнюваність класів менша за розрахункову.

За даними управління освіти профілі у 16 ліцеях громади відповідають запитам здобувачів освіти, матеріально-технічному забезпеченню та кадровим можливостям закладів.

Вісім із 16 проаналізованих ліцеїв розташовані в центральній історичній частині або на набережних. Це створює надлишок пропозицій у центрі міста. Виключенням є ліцеї з навчанням мовами національних менших (угорською та словацькою).

Також слід відзначити диспропорцію профілів. Найбільша кількість закладів громади орієнтована на гуманітарний та математичний напрями:

- українська мова та література / історія України: є провідним профілем у 8 закладах (зокрема «Перспектива», № 7, №9, «Інтелект», № 12, № 15 та інші);

- математика: вивчається як профільний предмет у 8 ліцеях (№ 5, ім. Гренджі-Донського, № 8, № 12, «Імідж», «Лідер», ім. А. Волошина, ім. Т. Г. Шевченка).

Біологія та хімія на профільному рівні викладаються у ліцеях «Лідер», ім. А. Волошина та ліцеї ім. Гренджі-Донського. Географія (профільний рівень) лише у ліцеї ім. В. С. Гренджі-Донського.

Громада забезпечує право на навчання мовами національних меншин та поглиблене вивчення іноземних мов. Англійська мова є профільним предметом у ліцеях № 3, № 5, ім. А. Волошина та ім. Т. Г. Шевченка. Словацька мова у ліцеї № 4, угорська мова у ліцеї імені Дойко Габора.

Окремі заклади пропонують на вибір учням вивчення 3-4 профільних предметів одночасно:

- Ліцей ім. Гренджі-Донського: математика, історія, біологія, географія;
- Ліцей № 12: математика, історія України, зсесвітня історія, українська мова;

- Ліцей «Лідер»: українська мова, математика, біологія, хімія.

За аналізом результативності учнів цих ліцеїв на олімпіадах у 2024-2026 роках слід відзначити високу відповідність заявленому профілю:

- Ужгородський ліцей № 3 (профіль англійська мова): на II етапі найбільша кількість перемог з англійської мови (21 місце); також 12 призових місць на II етапі та 10 на III із чеської мови, що повністю відповідає його статусу закладу з навчанням мовою національних меншин;

- Ужгородський ліцей № 4 (профіль словацька мова): перемоги на всіх рівнях (II, III та IV етапи) зі словацької мови та літератури;

- Ужгородський ліцей імені Дойко Габора (профіль угорська мова): має значні результати з угорської мови та літератури (11 на II етапі, 2 на IV етапі), а також з української мови (14 на II етапі);

- Ужгородський ліцей «Лідер» (профільні предмети українська мова, математика, біологія, хімія): велика кількість призових місць (наприклад, хімія – 7, українська мова – 7 на II етапі). Також високі результати з предметів, що не є профільними: історія (8 місць) та географія (8 місць), що свідчить про високий рівень підготовки у ліцеї;

- Ужгородський ліцей ім. Т. Г. Шевченка (профільні предмети математика, історія, англійська мова): результат з української мови – 48 місць на II етапі та 19 на III етапі, з англійської мови 27 місць.

Більшість ліцеїв ТГ підтверджують обрані профілі результатами на олімпіадах. Окремі заклади гуманітарного спрямування демонструють також високі показники в галузі ІТ, природничих наук, що може свідчити про рівень підготовки учнів та високий рівень викладання цих навчальних предметів:

- ліцей «Перспектива» – найкращий результат на II етапі: інформаційні технології – 10 місць, географія – 7 місць;

- ліцей № 12 (профільні предмети українська мова, математика та історія) має значний успіх в інформатиці – 10 місць на II етапі та диплом III ступеня на IV етапі.

Під час подальшого реформування мережі доцільно розглянути можливість посилення природничого або ІТ-профілів у ліцеях, розташованих у центрі, щоб збалансувати навантаження та забезпечити вибір для мешканців громади відповідно до освітніх потреб.

III. Забезпечення доступності закладів освіти

3.1. Забезпечення доступності дошкільної, загальної середньої освіти

Відповідно до статті 13 Закону України «Про освіту», частини першої статті 8 Закону України «Про повну загальну середню освіту» та статті 11 Закону України «Про дошкільну освіту» органи державної влади та органи місцевого самоврядування повинні забезпечувати територіальну доступність дошкільної та повної загальної середньої освіти. Реалізація цих повноважень здійснюється, зокрема, шляхом ведення обліку дітей дошкільного та шкільного віку, врахування спроможності закладів освіти, демографічної ситуації, формування та утримання мережі закладів освіти, а також закріплення територій обслуговування за комунальними закладами освіти (їхніми структурними підрозділами), що забезпечують здобуття початкової та/або базової середньої та дошкільної освіти.

Щорічно засновником (Ужгородською міською радою) приймаються рішення щодо закріплення територій обслуговування та внесення змін до них, зокрема: від 07.02.2023 № 52; від 24.01.2024 № 21; від 27.03.2024 № 123; від 25.12.2024 № 697; від 12.03.2025 № 123; від 14.01.2026 № 1. Зміни до зазначених рішень вносилися з урахуванням актуальних потреб функціонування освітньої мережі, демографічної ситуації та містобудівних змін.

За інформацією, наданою управлінням освіти, у 2024 році проведено перерозподіл територій обслуговування у зв'язку зі зміною типу Ужгородського ліцею № 15 та припиненням набору учнів до 1-х класів, внаслідок чого закріплені за ним території розподілені між іншими закладами освіти.

У 2025 році внесені зміни з метою уточнення та доповнення територій обслуговування, зокрема: включення до територій обслуговування новозбудованих об'єктів та адрес, які раніше не були закріплені; уточнення закріплення окремих вулиць з урахуванням фактичного проживання дітей; розширення територій обслуговування окремих закладів освіти (ліцеїв № 9, № 3, «Інтелект», «Лідер») відповідно до їхньої спроможності.

Зазначене свідчить про системну роботу органу місцевого самоврядування щодо забезпечення територіальної доступності дошкільної та повної загальної середньої освіти та адаптації мережі закладів освіти до змінних умов.

Територія обслуговування не закріплюється за закладами загальної середньої освіти, що забезпечують здобуття виключно профільної середньої освіти (абзаци перший, другий частини третьої статті 8 Закону). Водночас встановлено, що за Ужгородським ліцеєм імені Августина Волошина та Ужгородським ліцеєм імені Т. Г. Шевченка, території обслуговування не

закріплено. Відсутність закріплених територій обслуговування за зазначеними закладами освіти створює ризики порушення принципу рівного доступу до освіти та може призводити до нерівномірного розподілу учнів між закладами освіти.

Враховуючи зазначене, засновнику необхідно забезпечити приведення рішень щодо закріплення територій обслуговування у відповідність до вимог чинного законодавства, зокрема шляхом визначення та закріплення територій обслуговування за всіма закладами загальної середньої освіти громади, що забезпечують здобуття початкової та/або базової середньої освіти.

3.2. Облік дітей дошкільного віку, шкільного віку та учнів

Для належного та ефективного визначення і закріплення за закладом освіти території обслуговування місцеві органи виконавчої влади або органи місцевого самоврядування ведуть облік дітей дошкільного та шкільного віку, враховують спроможність кожного закладу освіти і демографічну ситуацію на відповідній території.

Відповідно до пункту 15 Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку, вихованців та учнів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 р. № 684 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 5 вересня 2023 р. № 985, далі – Порядок ведення обліку дітей) визначено, що контроль за веденням обліку закладом освіти здійснює його засновник або уповноважений ним орган управління у сфері освіти.

Управління освіти визначено уповноваженим органом для забезпечення ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів. Враховуючи зазначене, на управління покладено обов'язки щодо: організації ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів, які проживають чи перебувають в межах міста Ужгород, шляхом створення та постійного оновлення реєстру обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів, даних про них (на кожний рік окремо) та призначення відповідальної особи з числа працівників управління освіти для виконання роботи, пов'язаної із веденням обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів та постійного оновлення реєстру (пункт 1 рішення виконавчого комітету Ужгородської міської ради від 23.08.2018 № 246 «Про організацію обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів»). Організацію ведення обліку дітей дошкільного та шкільного віку, а також учнів, і здійснення аналізу охоплення дітей дошкільною та повною загальною середньою освітою в Ужгородській територіальній громаді відповідно до посадової інструкції забезпечує начальник відділу закладів освіти О.ГАБОР.

Пунктом 3 Порядку ведення обліку визначено, що він ведеться з використанням програмно-апаратного комплексу «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» (далі – ПАК АІКОМ) шляхом внесення, накопичення, актуалізації, обробки, ведення аналізу та узагальнення інформації про дітей дошкільного та шкільного віку, вихованців і учнів, у тому числі дітей, не охоплених навчанням. Облік ведеться

відповідальними працівниками, яким доступ до ПАК АІКОМ надано технічним адміністратором зазначеного комплексу.

Відповідно до пункту 3.5 Положення про групу аналітичної та інформаційної роботи управління освіти Ужгородської міської ради на зазначену групу покладено завдання щодо організації роботи з внесення, оновлення та актуалізації інформації в ПАК «АІКОМ».

Згідно з посадовою інструкцією начальника групи аналітичної та інформаційної роботи (Л. ГОНДА), затвердженою 10.01.2025, до її повноважень належить: координація роботи закладів освіти щодо внесення, оновлення та актуалізації даних у ПАК «АІКОМ» (пункт. 2.12); забезпечення контролю за достовірністю, повнотою та своєчасністю внесення даних закладами освіти громади (пункт. 2.13).

За інформацією управління освіти, облік дітей здійснюється з використанням єдиного джерела інформації – Єдиного державного демографічного реєстру, без залучення інших, передбачених Порядком ведення обліку дітей джерел (інформаційної системи Державної міграційної служби України та/або реєстр територіальної громади не використовується), що не забезпечує повноти та актуальності даних.

	25.03.2023	01.01.2024	01.01.2025	01.01.2026	25.03.2026
Облік дітей дошкільного віку					
Загальна кількість від 0 до 5-6 (7) років, осіб	4499	3948	3175	2761	2775
З них внутрішньо переміщених, осіб	223	251	302	302	112
Охоплених дошкільною освітою у ЗДО/ДП, осіб	4 556	4 515	4 339	4289	4268
З них внутрішньо переміщених, осіб	452	552	568	574	572
Загальна кількість дітей старшого дошкільного віку (5-6 (7) років), які проживають (перебувають) у громаді, осіб	1021	1172	1167	1006	1186
Охоплених дошкільною освітою у ЗДО/ДП, осіб	1 514	1 529	1 362	1186	1186
Облік дітей шкільного віку					
Загальна кількість дітей шкільного віку, які проживають (перебувають) у громаді, осіб	8129	8245	8158	8232	8321
З них внутрішньо переміщених, осіб	872	755	717	717	260

Загальна кількість дітей шкільного віку, які здобувають освіту в ЗЗСО громади, осіб	16976	17214	17356	17569	17550
З них внутрішньо переміщених, осіб	1114	1661	1977	2272	2291
Кількість дітей шкільного віку, охоплені освітою в інших закладах освіти	1143	803	461	568	568

Зазначений підхід ускладнює роботу у управлінні освіти в частині отримання повної та актуальної інформації про кількість дітей у громаді, а також може негативно впливати на достовірність відповідних даних.

Матеріалів (протоколів нарад, наказів тощо) щодо контролю за обліком дітей комісії не надано.

За даними управління освіти, станом на момент проведення аналізу на території територіальної громади проживає (перебуває) 11 096 дітей, з них: дітей дошкільного віку (від 0 до 5–6 (7) років) – 2775 осіб; дітей шкільного віку – 8321 особа. Порівняно з 2025 роком (11333 дітей) загальна кількість дітей зменшилася на 237 осіб.

Водночас, за даними статистичної звітності, станом на початок 2025/2026 н.р.: кількість вихованців закладів дошкільної освіти становить 4268 осіб (форма № 85-К); учнівський контингент закладів загальної середньої освіти громади – 17550 здобувачів освіти (форми № 76-РВК, № ЗНЗ-1).

За результатами аналізу даних щодо обліку дітей дошкільного та шкільного віку, які проживають (перебувають) у громаді, та показників їх фактичного охоплення освітою встановлено суттєві розбіжності. Зокрема, станом на 25.03.2026: кількість дітей дошкільного віку, що перебувають на обліку – 2775 осіб, при цьому охоплено дошкільною освітою 4268 осіб; кількість дітей шкільного віку – 8321 особа, тоді як у закладах загальної середньої освіти громади навчається 17550 учнів.

Розбіжність між обліком дітей та фактичним охопленням освітою свідчить про неузгодженість облікових даних та може бути недостовірною інформацією.

Таким чином можна зробити висновок, що громада фактично виконує функцію освітнього центру та забезпечує навчання значної кількості дітей з інших територіальних громад.

У цілому, система обліку дітей у громаді потребує впорядкування, визначення відповідальних осіб, розширення джерел отримання інформації та забезпечення належного ведення і актуалізації даних у ПАК «АІКОМ».

З метою організації електронної реєстрації дітей у заклади дошкільної освіти та дошкільні підрозділи закладів загальної середньої освіти Ужгородської міської територіальної громади, рішенням виконавчого комітету від 07.06.2023 № 302 (із змінами від 12.03.2025 № 104) затверджено Порядок електронної реєстрації дітей у заклади дошкільної освіти та дошкільні підрозділи закладів

загальної середньої освіти Ужгородської міської територіальної громади (далі – Порядок).

Порядок створено з метою забезпечення рівних прав дітей на доступ до дошкільної освіти; спрощення процедури подання заяв; забезпечення відкритості та прозорості зарахування; впровадження єдиного підходу до прийому дітей у заклади освіти (пункт 1.3.).

Згідно з пунктами 1.4 та 2.1 Порядку реєстр розміщено на офіційному вебсайті Ужгородської міської ради за посиланням: https://geo.rada-uzhgorod.gov.ua/register_zdo, подача заявок здійснюється виключно в електронному вигляді через сервіс «Кабінет ужгородця» на офіційному порталі міської ради.

Визначений абзацом четвертим пункту 3.6. Порядку перелік документів, а саме: медичної довідки, виданої відповідно до статті 15 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», разом із висновком про те, що дитина може відвідувати заклад освіти, зазначена норма не узгоджується з вимогами абзацу третього пункту 4 розділу I Порядку зарахування, відрахування та переведення вихованців до державних, комунальних закладів освіти для здобуття, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.02.2025 № 249, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 березня 2025 року за № 477/43883, де передбачено подання оригіналу медичної довідки за формою первинної облікової документації № 086/о «Медична довідка (витяг з медичної картки амбулаторного хворого)», затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 лютого 2012 року № 110, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 28 квітня 2012 року за № 661/20974 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 25 липня 2023 року № 1351) (подається лише при зарахуванні на очну (денну) форму або при поєднанні цієї форми з іншими формами здобуття дошкільної освіти та при педагогічному патронажі).

Відповідно до пунктів 4.2 та 4.3 Порядку визначено, що контроль за дотриманням його положень, веденням обліку та забезпеченням прозорості зарахування дітей до закладів освіти здійснює управління освіти Ужгородської міської ради та забезпечується організація роботи електронного реєстру, при цьому наказом управління освіти визначаються посадові особи, відповідальні за його ведення та такі, що мають доступ до реєстру. Однак відповідного наказу комісії не надано, що може свідчити про неналежне документальне оформлення розподілу повноважень.

Положенням про групу аналітичної та інформаційної роботи управління освіти Ужгородської міської ради (пункт 2.7) одним із основних завдань є забезпечення організації електронної реєстрації дітей до закладів дошкільної освіти та дошкільних підрозділів закладів загальної середньої освіти.

Таким чином, слід відзначити позитивні аспекти: реєстр розміщено на офіційному вебсайті Ужгородської міської ради, подача заявок здійснюється виключно в електронному вигляді через сервіс «Кабінет ужгородця», що забезпечує прозорість та доступність процедури зарахування.

Роки	Кількість дітей дошкільного віку (від 0 до 6 (7) років), які перебувають у черзі на зарахування до ЗДО/дошкільних підрозділів з них:						
	Загальна кількість від 0 до 6 (7) років)	від 0 до 1 років, осіб	від 1 до 2 років, осіб	від 2 до 3 років, осіб	від 3 до 4 років, осіб	від 4 до 5 років, осіб	від 5 до 6 (7) років), осіб
01.09.2024	274	0	2	45	172	27	28
01.09.2025	251	0	0	71	159	10	11
01.09.2026	314	0	0	126	134	28	26

Аналіз даних управління освіти свідчить про поступове зростання черги для влаштування дітей до ЗДО попри тенденцію до зменшення загальної кількості дітей дошкільного віку у громаді. Так, кількість дітей від 0 до 6 (7) років, які перебували у черзі станом на 01.09.2024, становить 274 особи, у 2025 році – 251, у 2026 – 314. У 2026 році відбулося зростання /збільшення черги на 63 особи (25 %) у порівнянні з попереднім роком. Аналіз вікової структури черги свідчить про значне навантаження на окремі вікові групи. У 2024 році найбільшу частку становили діти віком від 3-х до 4-х років – 64 % (172 особи), у 2025 році – 63 % (159 осіб), від 2-х до 3-х років – 28 % (71 особа). У 2026 році структура черги змінилася: частка дітей від 3-х до 4-х років зменшилась до 43 % (134 особи); тоді як частка дітей від 2-х до 3-х років зросла до 40 % (126 осіб). Особливої уваги потребує група дітей віком від 2-х до 3-х років, де зафіксовано зростання черги. Кількість заявок у цій віковій групі збільшилася із 71 у 2025 році до 126 у 2026 році, що свідчить про суттєвий дефіцит місць у групах раннього віку.

Проведений аналіз свідчить про невідповідність структури мережі вікових груп у системі дошкільної освіти громади та нерівномірне навантаження на заклади дошкільної освіти. Попри зменшення загальної кількості дітей дошкільного віку, спостерігається зростання черги до закладів дошкільної освіти, що вказує не на демографічний фактор, а на не ефективність існуючої мережі ЗДО та її невідповідність реальним потребам населення. Особливе занепокоєння викликає стрімке збільшення попиту на місця для дітей віком від 2-х до 3-х років, де зафіксовано майже дворазове зростання кількості заяв. Це підтверджує дефіцит місць у групах раннього віку та свідчить про необхідність перегляду вікової структури груп у ЗДО.

Звертаємо увагу, що відповідно до частини третьої статті 13 Закону України «Про дошкільну освіту», якщо дитина не отримала місце для здобуття дошкільної освіти у комунальному закладі дошкільної освіти, на території обслуговування якого вона проживає, відповідний орган управління у сфері освіти за зверненням батьків дитини зобов'язаний надати їм інформацію про: перелік суб'єктів освітньої діяльності, що забезпечують здобуття дошкільної освіти; перелік комунальних закладів дошкільної освіти, які мають вільні місця для здобуття дошкільної освіти; перелік інших суб'єктів освітньої діяльності, освітні послуги яких у сфері дошкільної освіти можуть бути придбані батьками

такої дитини або за рахунок коштів місцевого бюджету відповідно до порядку, затвердженого відповідним органом місцевого самоврядування; можливість отримання компенсації за здобуття дитиною дошкільної освіти в іншого суб'єкта освітньої діяльності за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету у порядку, затвердженому відповідним органом місцевого самоврядування.

Під час аналізу з'ясовано, що механізм компенсації або придбання послуг за рахунок коштів місцевого бюджету в Ужгородській міській ТГ не реалізується: органом місцевого самоврядування не розроблений відповідний порядок. Розпорядчі документи щодо фінансової підтримки батьків, чиї діти не отримали місця в комунальних ЗДО, не надані. Альтернативні способи забезпечення права дітей на дошкільну освіту не впроваджені.

З метою покращення ситуації щодо забезпечення дітей дошкільною освітою у громаді необхідно оптимізувати мережу груп ЗДО відповідно до вікової структури дітей, збільшити кількість груп для дітей від 2-х до 3-х років (у тому числі шляхом перепрофілювання), провести детальний аналіз обліку дітей у розрізі мікрорайонів громади, а також: розробити та впровадити механізми фінансової підтримки батьків та сприяти розвитку різних типів організації освітньої діяльності.

IV. Кадрове забезпечення та професійний розвиток педагогічних працівників

4.1. Кадрове забезпечення закладів освіти

Усі заклади освіти Ужгородської громади забезпечені керівними кадрами.

Відповідно до абзацу третього частини другої статті 25 Закону України «Про освіту», засновник закладу освіти або уповноважений ним орган (особа): укладає строковий трудовий договір (контракт) із керівником закладу освіти, обраним (призначеним) у порядку, встановленому законодавством та установчими документами закладу освіти.

Упродовж 2023-2026 років конкурси на посаду керівника комунальних закладів освіти не проводились. За період, що аналізувався, наказом начальника управління освіти призначено трьох керівників ЗЗСО (Ужгородська початкова школа № 6, Ужгородський ліцей № 15, Ужгородський ліцей № 4), трьох керівників закладів дошкільної освіти (ЗДО № 1, ЗДО № 2, ЗДО № 8), у 2025, 2026 роках двох керівників призначено т.в.о (ЗДО № 21, Ужгородський ліцей № 3).

Особові справи керівного складу повинні формуватись згідно з пунктом 12 глави 2 розділу IV Правил організації діловодства.

Водночас формування та ведення особових справ керівників закладів освіти не відповідає вищезазначеним нормам: не дотримується принцип хронологічної послідовності, всі особові справи не містять внутрішнього опису, відсутні в особових справах документи про підвищення кваліфікації та атестації в повному обсязі, відсутні копії (або витяги із розпорядчих актів) про встановлення

(підвищення, підтвердження) кваліфікації (розряду, категорії). Наявні в особових справах копії документів не завірені належним чином.

Звертаємо увагу, що штатний розпис ЗДО розробляється в межах затвердженого засновником або уповноваженим ним органом фонду заробітної плати, дотримуючись найменування посад та умов, передбачених цими Типовими штатними нормативами (пункт 2 Типових штатних нормативів закладів дошкільної освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 12.06.2025 № 844 далі – Типові штатні нормативи № 844)

Аналіз наданих штатних розписів закладів дошкільної освіти свідчить про невідповідність вимогам законодавства, зокрема штатні розписи 23 ЗДО (станом на 01.01.2026) затверджені начальником управління, що суперечить частині сьомій статті 51 Закону України «Про дошкільну освіту».

Звертаємо увагу, що відповідно до пункту 6 Типових штатних нормативів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України 06.12.2010 № 1205, передбачено обов'язкове введення посади завідувача дошкільного підрозділу залежно від кількості груп: 1-3 групи – 0,5 штатної одиниці; 4 і більше груп – 1 штатна одиниця.

Під час аналізу наданих штатних розписів закладів загальної середньої освіти у складі яких є ДП посаду завідувача дошкільного підрозділу в обсязі 1 штатної одиниці введено лише в Ужгородській початковій школі «Пролісок».

4.2. Професійний розвиток педагогічних працівників

Відповідно до статті 59 Закону України «Про освіту» професійний розвиток та підвищення кваліфікації педагогічних працівників відбувається шляхом самоосвіти, участі в програмах підвищення кваліфікації, тренінгах, семінарах, практикумах, вебінарах, майстер-класах тощо. Також педагогічні працівники підвищують кваліфікацію в Закарпатському інституті післядипломної педагогічної освіти, Ужгородському національному університеті.

За інформацією, наданою управлінням освіти, з'ясовано, що у 2025/2026 н. р. на підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів освіти передбачено 709 434 грн., що на 161 268 грн. (30 %) більше порівняно з попереднім навчальним роком (557 243 грн). Станом на 25.03.2026 використано 369 322 грн. За кошти засновника підвищили кваліфікацію 63 % педагогічних працівників закладів дошкільної та загальної середньої освіти (від загальної кількості – 1833 осіб).

Збільшення обсягів фінансування свідчить про системну підтримку засновником професійного розвитку педагогічних працівників та створює передумови для підвищення якості освітнього процесу.

Педагогічні працівники та керівники закладів освіти в цілому дотримуються встановлених строків підвищення кваліфікації та проходження атестації. Зокрема, у 2025/2026 н. р. атестовано 20 керівників закладів освіти на

відповідність займаним посадам, з них: керівників закладів загальної середньої освіти – 6, закладів дошкільної освіти – 14.

Робота атестаційної комісії II рівня з атестації керівних кадрів і педагогічних працівників Ужгородської ТГ організована відповідно до Положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 09 вересня 2022 року № 805 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України 10 вересня 2024 року № 1277, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 жовтня 2024 р. за № 1634/42979) (далі – Положення про атестацію).

Під час аналізу наданих матеріалів щодо діяльності атестаційної комісії II рівня у 2025/2026 н.р. з'ясовано, що персональний склад атестаційної комісії II рівня, визначений у додатку 1 до наказу від 19.09.2025 № 331-к, та відображений у протоколах засідань комісії (протоколи № 1 від 17.09.2025, № 2 від 14.10.2025), не відповідає пункту 2 зазначеного наказу та суперечить вимогам абзацу третього пункту 2 розділу II Положення про атестацію педагогічних працівників. Відповідно до зазначених вимог, у разі необхідності внесення змін до складу атестаційної комісії, зокрема у зв'язку з тривалою відсутністю її члена з об'єктивних причин, неможливістю виконання повноважень або виникненням потенційного чи реального конфлікту інтересів, такі зміни мають оформлюватися шляхом видання відповідного наказу (рішення) суб'єктом створення атестаційної комісії.

За даними освітніх індикаторів, розміщених на дашборді Міністерства освіти і науки України, у 2025/2026 н.р. майже 57 % вчителів, які працюють в ЗЗСО громади, мають вищу кваліфікаційну категорію. Отже, керівникам закладів освіти спільно із педагогічним колективом варто розглянути питання щодо реалізації інноваційних освітніх проєктів та передбачити у Стратегії розвитку ЗЗСО заходи інноваційної діяльності та відповідно потреби щодо їх фінансування.

V. Створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, розвиток матеріально-технічної бази заснованих закладів освіти

5.1. Створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну, розумного пристосування

Засновник закладу освіти або уповноважений ним орган (особа) забезпечує та контролює створення у закладі освіти безпечного, здорового та інклюзивного чи спеціального освітнього середовища із забезпеченням універсального дизайну та розумного пристосування (абзац восьмий частини другої статті 25 Закону України «Про освіту»).

Основною вимогою для забезпечення доступу здобувачів освіти до очного навчання є створення у закладах освіти безпечних умов.

У відвіданих закладах освіти здійснено огляд укриттів. З'ясовано, що використовуються підвальні приміщення (найпростіші укриття), що знаходяться у задовільному стані.

Укриття забезпечені бутильованою питною водою, первинними засобами пожежогасіння, альтернативними джерелами освітлення, медичними аптечками, достатньою кількістю сидячих місць для учасників освітнього процесу, підключенням до мережі Інтернет. Слід зазначити, що в укриттях закладів освіти частково створені умови для організації освітнього процесу під час повітряної тривоги.

У ЗДО обладнані осередки для пізнавально-ігрової діяльності, що максимально наближені до звичних для дошкільнят групових кімнат. Робота щодо облаштування укриттів у закладах освіти продовжується.

Також в усіх закладах освіти під час сигналу «Повітряна тривога» працює система оповіщення. Однак, вона недоступна для дітей із порушеннями слуху і зору. В усіх відвіданих закладах освіти визначений та позначений відповідними покажчиками напрям руху до укриття. Проходи до всіх запасних виходів вільні та доступні. Спільною проблемою усіх захисних споруд у відвіданих закладах освіти є ускладнена доступність до укриттів для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

З метою організації безпечного перебування здобувачів освіти під час освітнього процесу у закладах освіти встановлене відеоспостереження та кнопки тривожної сигналізації.

Важливою умовою забезпечення освітнього процесу є доступність та безбар'єрність. Під час аналізу з'ясовано, що всі відвідані заклади освіти огорожено, забезпечено безперешкодний рух територією та безбар'єрний доступ до будівель і приміщень першого поверху; наявні пандуси та поручні. Контрастне, рельєфне маркування на початку та в кінці сходової частини, стінах та підлозі наявне у закладах дошкільної освіти. Перша і остання сходинки переважної більшості сходових маршів ЗО марковані. Реконструйовано туалетні кімнати в Ужгородському мистецькому ліцеї «Перспектива», Ужгородських ліцеях № 5 імені Івана Чендея, імені В. С. Гренджі-Донського, «Інтелект», «Лідер», Ужгородській початковій школі «Пролісок», Ужгородській початковій школі «Ялинка», Ужгородській початковій школі «Веселка», Ужгородській початковій школі «Первоцвіт». Водночас не забезпечено вільне та зручне переміщення осіб з ООП у навчальних кабінетах.

Згідно зі статистичним звітом за 2025 рік (форма № 85-К) у ЗДО та ДП доступ до другого поверху не забезпечено, 20 ЗДО (67 % від їх загальної кількості) мають пандуси та поручні, при цьому лише 2 ЗДО (7 %) мають спеціально обладнані туалетні кімнати для осіб з інвалідністю, ресурсна кімната облаштована в 13 ЗДО (43 %). У 2025 році в ЗДО (форма № 85-К) здобуває дошкільну освіту у 57 інклюзивних групах 182 дитини з ООП та інвалідністю (4,3 % від загального контингенту) та 171 дитина (4 % від загальної кількості дітей) в 11 спеціальних групах.

До штатних розписів ЗДО, де функціонують інклюзивні групи, введено 26 асистентів вихователів, 12 вчителів дефектологів, 8 вчителів-логопедів, 3 тифлопедагоги. Пройшли курси підвищення кваліфікації з підтримки дітей з ООП у 2025 році 54 (10 % від загальної кількості).

Згідно зі статистичними звітами (форма №Д-9) на початок 2023/2024 н.р. у ЗЗСО громади навчалося 194 дитини з ООП (1,15 % від загального контингенту), 129 з них в інклюзивних класах, 65 – індивідуально (педагогічний патронаж).

Відповідно до частини четвертої статті 19 Закону України «Про освіту» органи державної влади, органи місцевого самоврядування та заклади освіти створюють особам з особливими освітніми потребами умови для здобуття освіти нарівні з іншими особами шляхом належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного забезпечення та забезпечення універсального дизайну та/або розумного пристосування, що враховує індивідуальні потреби та можливості таких осіб, визначені в індивідуальній програмі розвитку.

Необхідність облаштування ресурсних кімнат визначена у пункті 3 Порядку організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 р. № 530 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2025 р. № 1036), та пункті 3 Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957.

У 2023/2024 н.р згідно з формою Д-4 «Зведена таблиця. Відомості про матеріальну базу закладів загальної середньої освіти та використання сучасних інформаційних технологій (без спеціальних ЗЗСО)» (далі – зведена таблиця Д-4), зазначено, що:

- 8 ЗЗСО (25 % від їх загальної кількості) має обладнання загального корекційного призначення та обладнання для ресурсної кімнати;
- 9 (28 %) – засоби корекції ігрової діяльності осіб з ООП різного віку та з різними порушеннями психофізичного розвитку;
- 6 (19 %) – обладнання для осіб з порушеннями опорно-рухового апарату;
- 3 (9 %) – корекційні засоби навчання для осіб з тяжкими порушеннями мовлення, з порушеннями опорно-рухового апарату та осіб з інтелектуальними порушеннями, зокрема з розладами аутистичного спектру;
- 1 (3,2 %) – обладнання для осіб із сенсорними порушеннями (зі зниженим слухом та глухих учнів);
- 6 (19 %) – обладнання для кабінету психологічної реабілітації;
- 9 (28 %) – обладнання для проведення уроків фізкультури, корекційних занять з лікувальної фізкультури, ритміки.

Зазначене може свідчити, що робота по формуванню інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору закладів освіти триває, однак потребує завершення щодо створення в кожному закладі освіти облаштованих ресурсних кімнат, що забезпечить рівні права і можливості осіб з особливими освітніми потребами для здобуття ними освіти з урахуванням їхніх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

5.2. Утримання та розвиток матеріально-технічної бази заснованих закладів освіти

Засновник зобов'язаний забезпечити утримання та розвиток матеріально-технічної бази заснованих ним закладів освіти на рівні, достатньому для виконання вимог стандартів освіти та ліцензійних умов (частина шоста статті 25 Закону України «Про освіту»).

За даними, розміщеними на Дашборді МОН, 2025/2026 н.р. в Ужгородській ТГ видатки у сфері освіти складають 27 %.

Варто звернути увагу, що фінансово-господарська діяльність закладу загальної середньої освіти здійснюється на основі кошторису, що затверджується засновником з урахуванням пропозицій закладу загальної середньої освіти (частина четверта статті 59 Закону України «Про повну загальну середню освіту»).

Засновник затверджує кошторис та приймає фінансовий звіт закладу освіти у випадках та порядку, визначених законодавством (частина друга статті 25 Закону України «Про освіту»). В Ужгородській ТГ засновник ЗО делегував Управлінню освіти затверджувати кошториси закладів освіти, КУ «ІРЦ № 1», КУ «ЦПРПП», у тому числі обсяг коштів, що передбачається на підвищення кваліфікації педагогічних працівників, та контролювати їх виконання (підпункт 3.4.3 пункту 3.4. Положення про управління).

За інформацією, наданою управлінням освіти, попри важкі умови воєнного стану, засновником вирішуються питання та виділяються значні кошти з місцевого бюджету на розвиток та оновлення матеріально-технічної бази.

За даними зведеної таблиці Д-4, станом на 01.09.2024 кількість персональних комп'ютерів у ЗЗСО складала 1093 одиниць, із них термін придбання понад 5 років 736 (66 % від їх загальної кількості). Використовується в управлінсько-господарській діяльності 157 одиниць (14 %), не працює 131 (12 %). Робочих місць вчителя з ПК – 226, з них у початковій школі – 74. Крім того, портативних ПК та (ноутбуків) – 789, планшетів – 144. Підключено до інтернету 865 до Wi-Fi – 331. Швидкість Інтернету – 100 і більше Мбіт/с.

Згідно зі статистичним звітом за 2025 рік (форма № 85-К) 23 ЗДО та 7 ДП забезпеченні комп'ютерною технікою у загальній кількості 107 одиниць. Разом з тим, строк придбання 74 % наявних комп'ютерів становить понад 5 років. В управлінсько-господарській діяльності використовується 3 одиниці (79 % від наявних). Підключено до мережі Інтернет – 98, до Wi-Fi – 52. Крім того, портативних ПК та (ноутбуків) – 74, планшетів 2, принтерів 124, забезпечені інтерактивними комплексами – 17 одиниць та засобами візуалізації 116 одиниць.

Швидкість підключення до мережі Інтернет для 20 одиниць комп'ютерів становить від 30 до 100 Мбіт/с, для 7 – 100 і більше Мбіт/с., для 2 – від 10 до 30 Мбіт/с.

Відповідно до частини другої статті 37 Закону України «Про дошкільну освіту» засновник закладу дошкільної освіти забезпечує використання інформаційних (цифрових) технологій в освітній діяльності. Згідно з даними статистичного звіту за 2025 рік (форма № 85-К) є потреба у ліцензійному програмному забезпеченні: операційні системи – 56 одиниць та пакет програмних засобів офісного призначення – 64 одиниці. Також у пристроях для навчання, а саме: ПК 13 одиниць, ноутбуки – одиниць, планшети – 52 одиниці.

Звертаємо увагу засновника, що відповідно до ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365), заклад освіти під час провадження освітньої діяльності на певному рівні повної загальної середньої освіти повинен бути забезпечений обладнаними навчальними приміщеннями, спортивними залами та спортивними майданчиками в обсязі, достатньому для виконання освітньої (освітніх) програми (програм), медичним пунктом, бібліотекою (мінімальні вимоги до комплектації визначаються в цих Ліцензійних умовах), ресурсною кімнатою, медіатекою, пунктом харчування.

Відповідно до даних, що містяться у зведеній таблиці Д-4, не в усіх ЗЗСО створені умови для отримання учнями якісної освіти. Так, кабінети математики наявні у 12 ліцеях, фізики – 18 закладах освіти, в яких обладнано 615 місць, хімії – 16 (обладнано 527 місць), біології – 14 на 459 місць. Лише 6 закладів освіти мають кабінети географії. Кабінети української мови та літератури наявні у 14 закладах освіти, інших мов і літератур національних меншин у 2 ЗЗСО, іноземної мови в 13 закладах освіти, лише 2 кабінети мають відповідне лінгафонне обладнання. У 28 закладах освіти наявні кабінети інформатики, у них обладнано 607 робочих місць з комп'ютером, 3 ЗЗСО має STEM - лабораторії та медіатеку. Фізкультурно-спортивну залу мають 28 закладів, у 13 закладах освіти є універсальна зала для молодших школярів.

За підсумками відвідування ЗЗСО з'ясовано, що наявне обладнання, зокрема в кабінетах предметів природничої освітньої галузі, є застарілим, збереженим протягом багатьох років.

Враховуючи зазначене, управлінню освіти необхідно проаналізувати наявний стан матеріально-технічного забезпечення закладів освіти та подати засновнику пропозиції щодо їх фінансування та утримання.

Отже, належне облаштування навчальних кабінетів природничої освітньої галузі залишається актуальним завданням засновника для забезпечення якості освіти в громаді.

Вивчаючи питання утримання та розвитку матеріально-технічної бази закладів дошкільної освіти, з'ясовано, що у всіх ЗДО облаштовані фізкультурно-музичні зали та групові осередки, що сприяють всебічному розвитку дітей. А саме, наявні предмети лялькового вжитку (побутова техніка та засоби зв'язку, транспорт тощо), настільні ігри, сенсорні та музичні іграшки, матеріали для образотворчої, театральної та літературної діяльності, осередки для сюжетних ігор: кухня, перукарня, лікарня тощо. У групах є дидактичні ігри та матеріали

для ознайомлення з природою та довкіллям, формування зв'язного мовлення й логіко-математичного розвитку.

На території відвіданих ЗДО облаштовано ігрові майданчики для кожної групи окремо, оснащені ігровим та спортивним обладнанням.

В цілому можна зробити висновок, що утримання та розвиток матеріально-технічної бази ЗО громади забезпечується засновником на належному рівні

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Державна служба якості освіти України, враховуючи зазначене у Висновках, рекомендує:

1. До 01 серпня 2026 розробити та подати до Державної служби якості освіти України план заходів щодо усунення виявлених фактів недотримання вимог чинного законодавства з питань освіти.
2. Привести у відповідність до вимог Закону України «Про освіту», спеціальних законів Положення про Управління освіти Ужгородської міської ради, зокрема з урахуванням гарантованої державою академічної, організаційної автономії закладів освіти, інституційного відокремлення функцій контролю (нагляду) та функцій забезпечення діяльності закладів освіти, повноцінного виконання обов'язків засновника закладів освіти.
3. Привести у відповідність до вимог чинного законодавства посадові інструкції посадових осіб управління освіти: переглянути формулювання повноважень, чітко розмежувати функції контролю (у межах законодавства) з метою недопущення втручання у діяльність закладів освіти.
4. Дотримуватися вимог чинного законодавства щодо невтручання в діяльність підпорядкованих закладів освіти, що здійснюється ними у межах їхніх автономних прав.
5. З метою підвищення ефективності роботи колегії управління освіти розробити Положення про колегію відповідно до чинного законодавства, систематично здійснювати моніторинг стану виконання її рішень.
6. Під час розробки та затвердження Плану роботи управління на наступний рік врахувати вимоги пункту 1.10. Регламенту виконавчого комітету та виконавчих органів Ужгородської міської ради, затвердженого Рішенням виконавчого комітету від 13.03.2019 № 90, та вимоги чинного законодавства щодо невтручання в діяльність підпорядкованих закладів освіти, що здійснюється ними у межах їхніх автономних прав.
7. Організувати проведення моніторингів якості освіти та освітньої діяльності відповідно до вимог Порядку проведення моніторингу якості освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16.01.2020 № 54.
8. Забезпечити ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку, вихованців та учнів відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 05 вересня 2023 р. № 985, а саме визначити алгоритм взаємодії між

Управлінням/відділом освіти та іншими структурними підрозділами щодо ведення обліку дітей на території Ужгородської територіальної громади.

9. Внести зміни до переліку закріплених територій обслуговування за ЗЗСО та ЗДО. Затвердити документ рішенням засновника та оприлюднити.

10. Спільно з керівниками закладів дошкільної освіти провести аналіз штатних розписів, привести їх у відповідність до вимог чинного законодавства та дотримуватися вимог щодо їх затвердження / погодження.

11. Забезпечити реалізацію вимог Закону України «Про дошкільну освіту» у частині охоплення нормативів наповнюваності груп.

12. Проаналізувати установчі документи закладів освіти та вжити заходів щодо приведення їх у відповідність до вимог чинного законодавства, зокрема, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту».

13. Затвердити стратегії розвитку ЗЗСО; передбачити їх фінансування, у тому числі на здійснення інноваційної діяльності закладом освіти.

14. Забезпечити реалізацію вимог частини третьої статті 13 Закону України «Про дошкільну освіту», а саме: розробити та затвердити порядок компенсації вартості здобуття дошкільної освіти або придбання освітніх послуг у інших суб'єктів освітньої діяльності за рахунок коштів місцевого бюджету; визначити механізм фінансової підтримки батьків, чиї діти не отримали місця у комунальних закладах дошкільної освіти/

15. Забезпечити інформування батьків щодо наявних суб'єктів освітньої діяльності, вільних місць у закладах дошкільної освіти та можливостей отримання компенсації.

16. Оцінити спроможність функціонування ліцеїв з урахуванням:

- демографічних показників розвитку громади;
- вимог до проведення освітньої діяльності ліцеїв, які має забезпечити засновник відповідно до частини першої статті 32 Закону України «Про повну загальну середню освіту», Положення про ліцей та ліцензійних умов;

- ефективності використання приміщень ЗЗСО;

- матеріально-технічного та кадрового забезпечення;

- профільності ліцеїв відповідно до запитів здобувачів освіти.

17. Забезпечити:

- обладнання навчальних кабінетів ЗЗСО (зокрема, природничої освітньої галузі) засобами навчання та обладнанням відповідно до вимог типових переліків обов'язкового навчального та іншого обладнання;

- створення лінгафонних кабінетів, STEM-лабораторій у ЗЗСО, здійснення заходів щодо придбання засобів навчання та обладнання відповідно до вимог наказу Міністерства освіти і науки України від 29.04.2020 № 574;

- облаштування ресурсних кімнат у закладах освіти, де функціонують інклюзивні класи/групи, відповідно до Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957, та Порядку організації

інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 р. № 530;

- оснащення закладів освіти допоміжними засобами для навчання (спеціальними засобами корекції психофізичного розвитку) осіб з особливими освітніми потребами та здійснення заходів щодо придбання обладнання для оснащення ресурсних кімнат в закладах освіти відповідно до вимог наказу Міністерства освіти і науки України від 23.04.2018 № 414.

18. До 15 січня 2027 року поінформувати Державну службу якості освіти України про стан виконання Плану заходів щодо усунення виявлених фактів недотримання вимог законодавства з питань освіти.

Підписи голови комісії та/або членів комісії та/або посадових осіб, відповідальних за здійснення аналізу:

заступник начальника управління –
начальник відділу оцінювання
закладів освіти управління
інституційного аудиту Державної
служби якості освіти України

Олена СВЯТЕНКО

головний спеціаліст відділу
оцінювання закладів освіти
управління інституційного аудиту
Державної служби якості освіти
України

Наталія КОВАЛЬЧУК

головний спеціаліст відділу
оцінювання закладів освіти
управління інституційного аудиту
Державної служби якості освіти
України

Наталія НІКОЛАЙКО